

KL

› KEND DIN KOMMUNE
KOMMUNALØKONOMISK FORUM 2021

NØGLETAL

KEND DIN KOMMUNE

BRUG NØGLETAL I STYRINGEN
2021 / 2. UDGAVE

Kend din kommune – Brug nøgletal i styringen 2021

© KL

2. udgave, 1. oplag 2021

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Design: e-Types

Tryk: Rosendahls a/s

Foto: Colourbox

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 @kommunerne

 facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830670

ISBN 978-87-93950-29-0

ISBN 978-87-93950-30-6-pdf

FORORD

Hvad er udviklingen i andelen af segregerede elever? Og hvad er normeringstallene rundt omkring i kommunerne? Disse tal og mange flere giver et indblik i kommunernes maskinrum, og tallene er af helt afgørende betydning for kommunernes udvikling. En række af tallene er både lokalpolitisk og landspolitisk i fokus. Normeringstallet er fx i stigende grad relevant med implementeringen af lovbundne minimumsnormeringer. Nøgletal, der siger noget om dette og alle mulige andre kommunalpolitiske prioriteringer, har vi endnu engang samlet til Kommunaløkonomisk Forum.

I Kend Din Kommune samler vi de vigtigste styringsnøgletal på de forskellige kommunale sektorområder. For hvert nøgletal kan du se, hvordan din kommune placerer sig i forhold til andre

kommuner. Brugen af styringsnøgletal og sammenligninger med andre kommuner kan bidrage til at blive klogere på, hvordan man tilrettelægger en effektiv styring i kommunen. Det kan kortlægge potentialer for forbedringer og frigørelse af råderum til politiske prioriteringer.

Vi håber, at Kend Din Kommune gør dig klogere på hvordan din egen kommune ser ud i forhold til andre kommuner og giver inspiration til de politiske drøftelser om målsætninger, prioriteringer og nye tiltag.

KL, januar 2021

› NØGLETALLENE TIL KEND DIN KOMMUNE 2021

Nøgletallene til Kend Din Kommune 2021 er baseret på de senest tilgængelige data fra de angivne datakilder. Der, hvor det er muligt, er styringsnøgletallene lavet på baggrund af data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem, FLIS. Det sikrer den størst mulige aktualitet i datagrundlaget, og giver de kommuner, der er tilmeldt FLIS, mulighed for at nedbryde nøgletallene og lave yderligere analyser. Data fra årets publikation vil kunne downloades igennem KL Databank i FLIS.

Ændringen i de enkelte nøgletal ift. forrige år vises ved en grøn eller rød trekant eller en blå streg. Disse angiver, om kommunen i år har opnået en hhv. højere, lavere eller samme placering på et bestemt nøgletal i forhold til andre kommuner. Din kommune kan fx godt have reduceret sygefraværet i forhold til sidste år, men samtidig opnå en lavere placering, hvis sygefraværet er faldet mere i de øvrige kommuner end i din kommune. Hvis feltet er tomt, er det et udtryk for manglende data i sammenligningsåret eller introduktion af et nyt nøgletal.

Løbende datakorrektioner og opdateringer kan gøre, at de præcise tal i publikationen er svære at genskabe lokalt. Ønsker I at beregne nøgletallene i jeres egen kommune kan I kontakte KL for definitioner og datagrundlag.

Find det hele på: www.kl.dk/kdk

INDHOLD

01 / ØKONOMI	4	02 / DAGTILBUD	14
Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune?	4	Hvad er jeres udgifter til dagtilbud pr. 0-5 årig?	14
Er jeres økonomi i balance?	6	Hvor meget sygefravær har personalet i jeres dagtilbud?	16
Hvor meget bruger I på anlægsprojekter?	8	Hvad er normeringen i jeres daginstitutioner for 0-2 årige?	18
Hvor stor er jeres kassebeholdning?	10	Hvad er normeringen i jeres daginstitutioner for 3-5 årige?	20
Hvor stor er jeres gæld?	12	Hvor stor en andel af personalet i jeres dagtilbud er uddannede pædagoger?	22
		Hvornår starter jeres børn i skole?	24
		03 / FOLKESKOLE	26
		Hvad koster en elev i din kommune?	26
		Hvor højt er lærernes sygefravær i jeres kommune?	28
		Segregeres færre elever i din kommune ift. sidste år?	30
		Hvad er karaktergennemsnittet på jeres folkeskoler?	32
		Hvor mange elever i jeres kommune får mindst 2 i dansk og matematik?	34
		Hvor mange af jeres elever er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse?	36
		04 / UDSATTE BØRN OG UNGE	38
		Hvordan har udgifter til udsatte børn og unge udviklet sig?	38
		Hvad er jeres udgifter til anbringelser?	40
		Hvor meget satser I på forebyggelse til udsatte børn og unge?	42
		Hvor mange af jeres anbragte børn og unge kommer i institutionstilbud?	44
		Hvor mange underretninger modtager I?	46

05 / UDSATTE VOKSNE OG HANDICAP	48	08 / BESKÆFTIGELSE OG INTEGRATION	82
Hvad er jeres udgifter til voksenhandicap?	48	Hvad er jeres udgifter til offentlig forsørgelse?	82
Hvordan har udgifterne til voksenhandicap udviklet sig?	50	Hvor gode er I til at få A-dagpenge-modtagere i selvforsørgelse?	84
Hvor mange timers hjemmehjælp visiterer I til personer under 65 år?	52	Hvor gode er I til at få job- og uddannelsesparate i selvforsørgelse?	86
Har I høje udgifter til længerevarende botilbud?	54	Hvor gode er I til at få aktivitetsparate afklaret eller i selvforsørgelse?	88
Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig?	56	Hvor gode er I til at få fleksjobbere i arbejde?	90
06 / ÆLDRE	58	09 / ADMINISTRATION	92
Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig?	58	Hvor meget personale bruger I på ledelse og administration?	92
Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig?	60	Hvad er jeres udgifter til central administration?	94
Hvad er gennemsnitsalderen for nyvisiterede til hjemmehjælp?	62	Hvor højt er jeres medarbejders sygefravær?	96
Hvor stor en andel af jeres 65-79 årige modtager hjemmehjælp?	64	Hvordan har jeres personaleforbrug udviklet sig?	98
Hvor stor en andel af jeres 80+ årige modtager hjemmehjælp?	66	10 / INDKØB	100
Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 65-79 årige?	68	Hvor meget konkurrenceudsætter i?	100
Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 80+ årige?	70	Hvor mange fælles forpligtende indkøbsaftaler tilslutter i jer?	102
07 / SUNDHED	72	Hvor meget køber I ind for pr. indbygger?	104
Hvor meget bruger jeres kommune på sundhed?	72	Hvor mange leverandører har I pr. 1.000 indbyggere?	106
Hvordan er udviklingen i syge- og sundhedspersonale?	74	Hvor stor en andel af jeres fakturaer har en værdi på under 250 kr.?	108
Hvor meget bruger jeres kommune på hjemmesygepleje?	76	Hvor stor en andel af jeres indkøb er e-handlet?	110
Hvordan er udviklingen på genoptræningsområdet?	78		
Hvordan går det med sundhedsfremme og forebyggelse?	80		

HVORDAN HAR SERVICEUDGIFTERNE UDVIKLET SIG I JERES KOMMUNE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne er fortsat udfordrede af en demografisk udvikling, der ligger pres på dele af serviceområderne. Den demografiske udvikling rammer kommunerne forskelligt, og der er stor forskel på om kommunen skal håndtere en befolkningstilbagegang, øgede fødselstal eller en aldrende befolkning. Der er grundlæggende forskelle på de rammevilkår som kommunerne har, men også hvilke politiske prioriteringer der foretages. Kommunerne skal derfor årligt genbesøge deres befolkningsfremskrivninger så det kan blive vurderet politisk om serviceudgifterne er fordelt på den mest hensigtsmæssige måde.

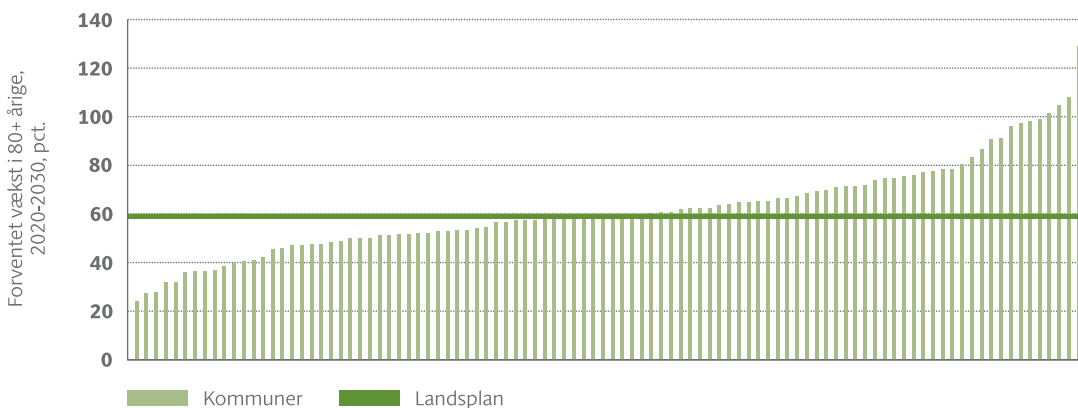
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Afspejler udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller er der andre årsager til udviklingen i kommunen?
- › Hvordan er kommunens befolkningsprognoser for de næste år ud?
- › Er der konkrete politikker i kommunen omkring håndteringen af den demografiske udvikling?
- › Er opgavefordelingen mellem det decentrale og centrale et udtryk for en politisk prioritering i kommunen?
- › Bliver der foretaget de nødvendige udgiftstilpasninger som den demografiske udvikling i kommunen tilsiger?

ANTALLET AF 80+ ÅRIGE STIGER – UNDERSTREGER BEHOV FOR SKABELSE AF RÅDERUM

Den demografiske udvikling medfører, at der i de kommende år bliver markant flere danskere over 80 år. Antallet af 80+ årige forventes på landsplan at stige med knap 60 pct. svarende til godt 160.000 borgere frem mod 2030. Denne stigning vil skabe et betydeligt pres på serviceudgifterne i kommunerne som følge af de øgede udgifter, som borgere over 80 år erfaringsmæssigt medfører. Uanset hvordan de økonomiske rammer på landsplan forhandles på plads i de kommende år, vil det fortsat være både vigtigt og nødvendigt, at arbejdet med aktivt at skabe og fastholde et økonomisk råderum til politiske prioriteringer videreføres i kommunerne.

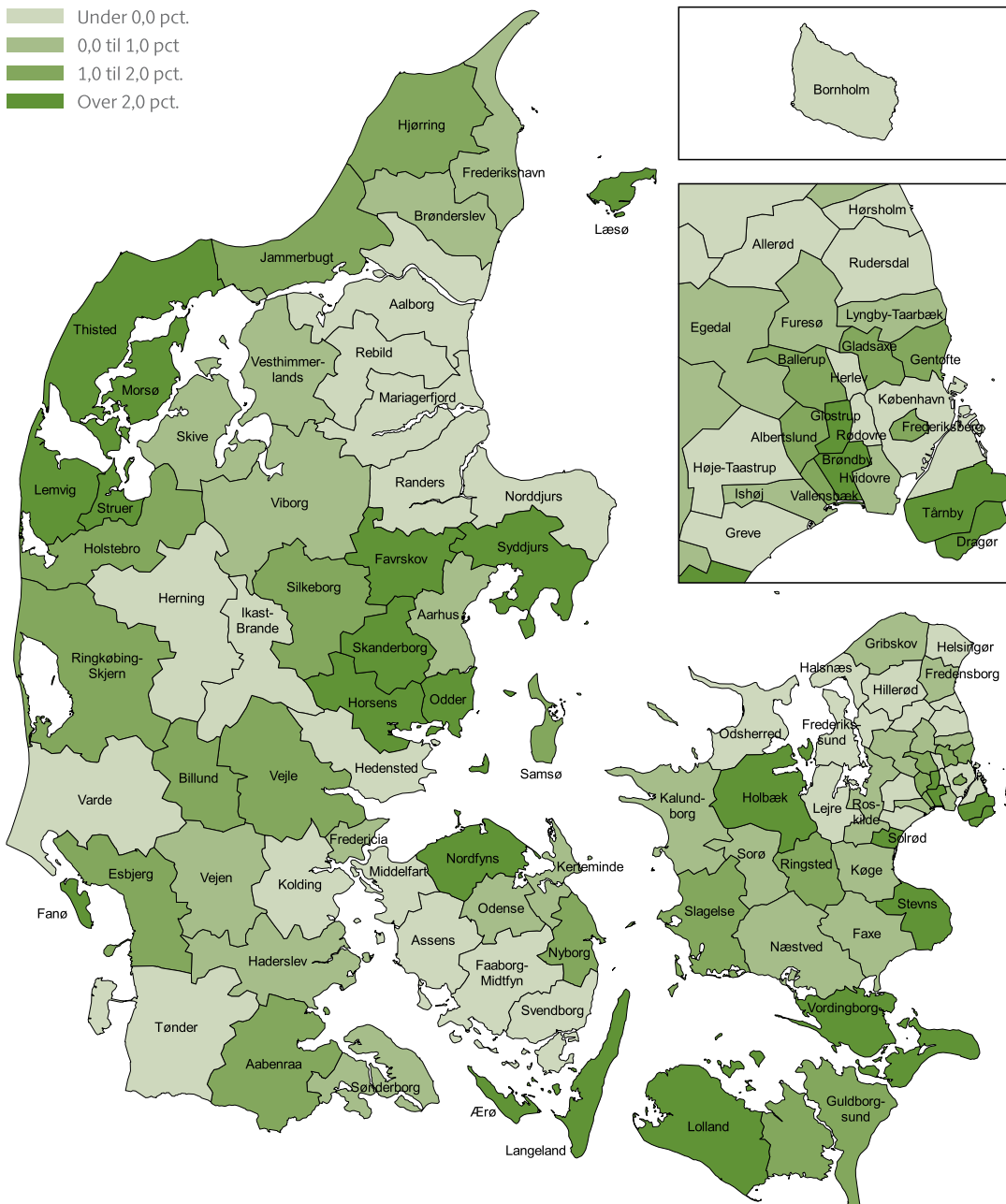

› Udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger fra regnskab 2017 til regnskab 2019, 21-pl, pct.

Assens	-4,4 ▲
Kolding	-3,4 ▲
Frederikssund	-3,3 –
København	-3,1 ▲
Norddjurs	-3,0 ▲
Mariagerfjord	-2,9 ▲
Herning	-2,5 ▲
Svendborg	-2,4 ▲
Odsherred	-2,1 ▲
Rødovre	-1,7 ▲
Helsingør	-1,4 ▼
Greve	-1,4 ▲
Ikast-Brande	-1,3 ▲
Varde	-1,3 ▼
Halsnæs	-1,2 ▲
Lejre	-1,1 ▲
Rudersdal	-1,0 ▼
Bornholm	-0,9 ▲
Randers	-0,8 ▼
Faaborg-Midtfyn	-0,8 ▲
Hørsholm	-0,7 ▲
Herlev	-0,7 ▲
Rebild	-0,7 ▲
Hillerød	-0,6 ▼
Middelfart	-0,6 ▲
Hedensted	-0,4 ▼
Tønder	-0,3 ▲
Allerød	-0,3 ▲
Høje-Taastrup	-0,1 ▲
Aalborg	-0,1 ▲
Aarhus	0,1 ▲
Vesthimmerlands	0,1 ▼
Hvidovre	0,1 ▲
Køge	0,2 ▲
Fredericia	0,2 ▲
Roskilde	0,2 ▼
Gribskov	0,3 ▲
Skive	0,4 ▲
Kerteminde	0,4 ▲
Odense	0,4 ▲
Vejen	0,4 ▲
Brønderslev	0,5 ▼
Faxe	0,5 ▲
Viborg	0,5 ▲
Kalundborg	0,5 ▼
Sønderborg	0,5 ▲
Egedal	0,6 ▼
Frederikshavn	0,6 ▼
Furesø	0,6 ▼
Lynby-Taarbæk	0,7 ▲
Ishøj	0,8 ▲
Haderslev	0,9 ▲
Næstved	0,9 ▲
Sorø	0,9 ▼
Fredensborg	1,0 ▼
Guldborgsund	1,0 ▲
Frederiksberg	1,0 ▲
Hjørring	1,1 ▼
Albertslund	1,1 ▲
Esbjerg	1,1 ▲
Vallensbæk	1,2 ▼
Ballerup	1,2 ▲
Vejle	1,2 ▼
Gladsaxe	1,2 ▼
Silkeborg	1,3 ▲
Ringkøbing-Skjern	1,4 ▼
Slagelse	1,4 ▼
Jammerbugt	1,5 ▼
Samso	1,6 ▼
Ringsted	1,7 ▼
Aabenraa	1,7 ▼
Nyborg	1,8 ▲
Gentofte	1,8 ▼
Billund	1,8 ▲
Holstebro	2,0 ▲
Horsens	2,0 ▼
Syddjurs	2,1 ▼
Thisted	2,1 ▲
Solrød	2,2 ▼
Fanø	2,3 ▲
Holbæk	2,4 ▼
Skanderborg	2,5 ▼
Tårby	3,0 ▼
Vordingborg	3,1 ▼
Favrskov	3,2 ▼
Morsø	3,4 ▼
Glostrup	3,4 ▼
Brøndby	3,6 ▲
Nordfyns	3,6 ▲
Struer	3,8 ▼
Odder	4,4 ▼
Dragør	4,7 ▲
Lemvig	4,8 ▲
Stevns	4,8 ▼
Lolland	4,9 ▼
Læsø	6,0 ▲
Langeland	6,5 ▲
Æro	11,5 ▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger fra regnskab 2017 til regnskab 2019, 21-pl. pct.

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i serviceudgifterne fra 2017 til 2019. Serviceudgifterne omfatter nettodriftsudgifterne på hovedkonto 0 og 2-6 fratrukket overførselsudgifterne og følgende udgifter: 0.25.19, 5.57.78, 5.68.91, 4.62.81, 5.22.07, 6.52.72, gr. 001 og 002. For at kunne sammenligne regnskab 2017 med regnskab 2019, er der taget højde for lovændringer samt øvrige tekniske korrektioner i perioden. Serviceudgifterne i regnskabet er opgjort pr. indbygger i hhv. 2017 og 2019. 21-pl.

Figur: Danmarks Statistik

ER JERES ØKONOMI I BALANCE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Driftsbalancen viser forholdet mellem driftsudgifterne og indtægterne fra skatter, tilskud/udligning mv. i budgettet. Det er en god tommefingerregel, at overskuddet på driftsbalancen skal være tilstrækkeligt stort til, at det kan dække kommunens anlægsinvesteringer og eventuelle afdrag på gæld. Driftsbalancen repræsenterer bundlinjen for de politiske prioriteringer i budgettet, men indikerer også hvor mange indtægter, der ikke er budgetteret med. De indtægter skal så dække anlægsinvesteringer, afdrag på gæld eller opbygning af kassebeholdning. Driftsbalancen skal i henhold til gældende lovgivning være positiv i budgettet.

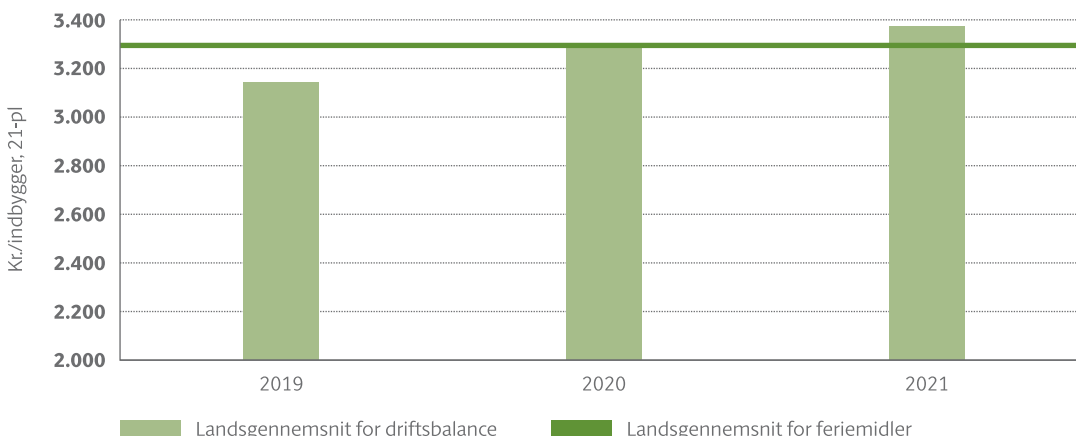
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Driftsbalancen giver anledning til overvejelser omkring kommunens forbrug på den løbende drift, hvilket er meget tæt forbundet med kommunens serviceniveau. Derudover er driftsbalancen relevant i diskussioner om kommunens udvikling og muligheder for anlægsinvesteringer. En række spørgsmål kan overvejes i denne forbindelse:

- › Har kommunen råd til sit nuværende serviceniveau?
- › Kan overskuddet på driftsbalancen anvendes på anlægsinvesteringer der kan effektivisere driftsudgifter?
- › Er der taget politisk stilling til om der skal være et mål for driftsbalancen?
- › Har kommunen for øje hvordan den demografiske udvikling fremadrettet vil påvirke driftsbalancen?

AFREGNING AF FERIE MIDLER HAR STOR BETYDNING FOR DRIFTSBALANCEN

Driftsbalancen indeholder alle de budgetterede udgifter på hovedkonto 0 og 2-6, og derfor også de indbetalinger af indefrosne feriemidler til Lønmodtagernes Feriemidler, som påbegyndes i 2021. Hvis man som kommune vælger at indbetale feriemidlerne i takt med, at de forfalder, vil påvirkningen af driftsbalancen i det enkelte år være begrænset, da indbetalinger spredes ud over de kommende 40-50 år. Men hvis man vælger at afregne hele – eller store dele af – feriemidlerne i et enkelt år, vil det medføre en markant forværring af driftsbalancen i det pågældende år. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at det i givet fald er noget, der kun sker én gang, og året efter vil driftsbalancen ligne sig selv igen. Den samlede forpligtelse udgør godt 19 mia. kr. svarende til knap 3.300 kr./indbygger. Det svarer omtrent til det samlede overskud på driftsbalancen i et år, som nedenstående figur viser.

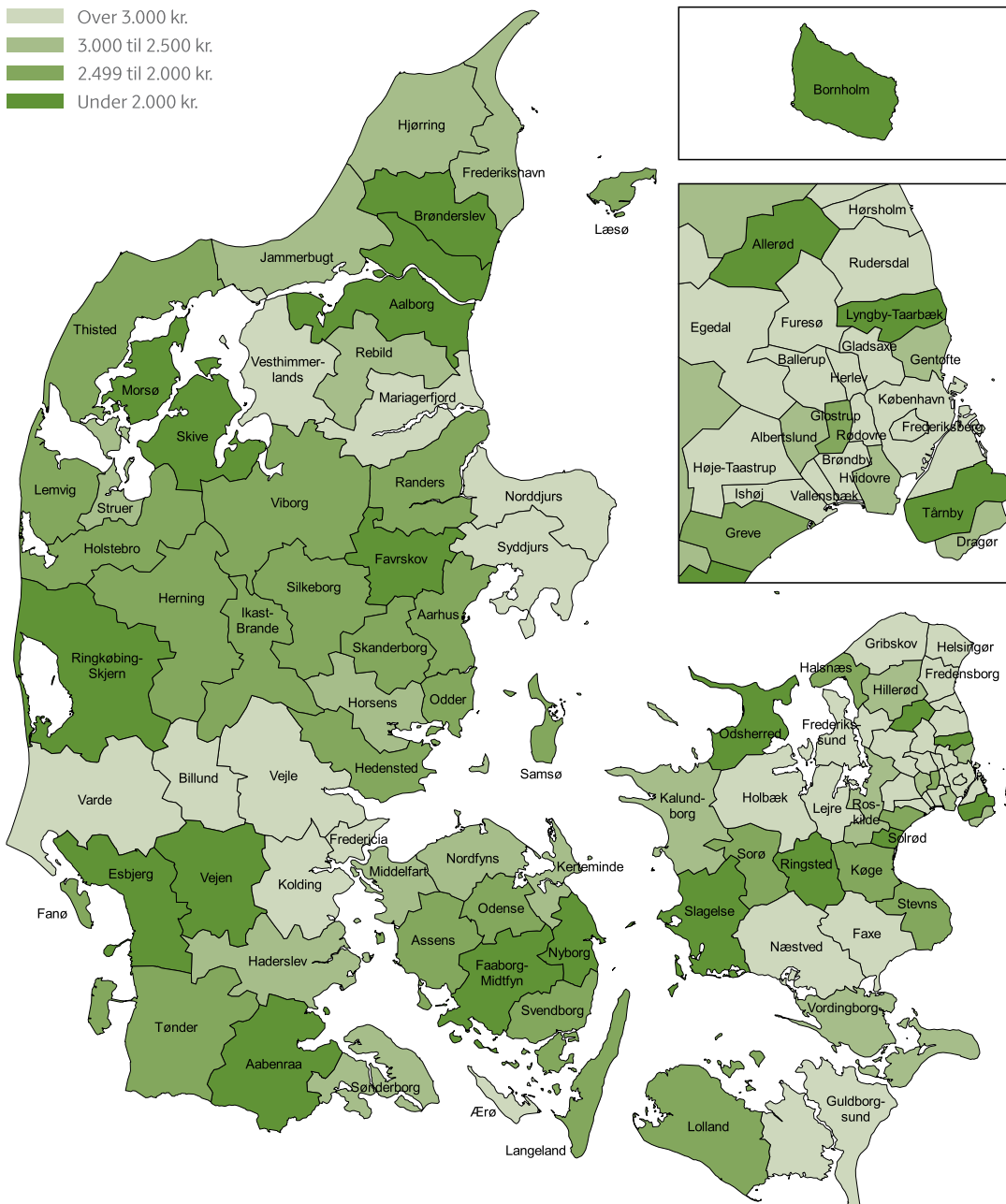

› Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2019-2021, kr./indbygger, 21-pl

København	7.839	▲
Gladsaxe	5.666	▲
Ishøj	5.380	▲
Fredericia	5.093	▲
Vallensbæk	5.046	▲
Ballerup	5.012	▲
Høje-Taastrup	4.879	▲
Guldborgsund	4.721	▲
Holbæk	4.313	▲
Rødovre	4.176	▲
Frederikssund	4.173	▲
Hørsholm	4.044	▲
Fredensborg	3.986	▲
Vesthimmerlands	3.966	▲
Billund	3.962	▲
Lejre	3.876	▲
Helsingør	3.858	▼
Vejle	3.714	▲
Norddjurs	3.710	▲
Brøndby	3.690	▲
Mariagerfjord	3.661	▲
Syddjurs	3.538	▲
Rudersdal	3.456	▼
Æro	3.432	▲
Egedal	3.397	▲
Faxe	3.372	▼
Kolding	3.330	▲
Næstved	3.256	▲
Frederiksberg	3.201	▼
Furesø	3.164	▼
Gribskov	3.158	▲
Varde	3.073	▲
Herlev	3.029	▼
Hvidovre	2.977	▲
Frederikshavn	2.931	▲
Rebild	2.906	▲
Hillerød	2.885	▼
Roskilde	2.843	▲
Kalundborg	2.839	▲
Middelfart	2.823	▲
Albertslund	2.810	–
Sønderborg	2.794	▼
Vordingborg	2.775	▼
Haderslev	2.764	▼
Hjørring	2.728	▲
Horsens	2.713	▼
Jammerbugt	2.685	▼
Gentofte	2.629	▲
Dragør	2.626	▼
Kerteminde	2.598	▲
Struer	2.594	▼
Nordfyns	2.544	▲
Søre	2.491	▼
Thisted	2.484	▲
Svendborg	2.470	▲
Stevns	2.443	▲
Odense	2.399	▲
Silkeborg	2.367	▲
Greve	2.365	▼
Glostrup	2.350	▼
Hedensted	2.337	▲
Fåre	2.324	▲
Køge	2.323	▲
Lolland	2.299	▼
Samsø	2.290	▼
Herning	2.274	▼
Lemvig	2.224	▼
Læsø	2.213	▼
Ikast-Brande	2.159	▲
Randers	2.143	▲
Langeland	2.131	▼
Odder	2.117	▼
Skanderborg	2.101	▼
Holstebro	2.100	▼
Assens	2.099	▼
Halsnæs	2.081	▲
Tønder	2.079	▼
Aarhus	2.060	▼
Viborg	2.054	▼
Favrskov	1.976	▼
Esbjerg	1.970	▼
Ringsted	1.924	▼
Slagelse	1.895	▼
Tårnby	1.811	▼
Faaborg-Midtfyn	1.803	▼
Nyborg	1.776	▼
Solrød	1.758	▼
Aalborg	1.742	▼
Allerød	1.704	▼
Ods herred	1.690	▼
Bornholm	1.688	▼
Skive	1.613	▼
Morsø	1.606	▼
Ringkøbing-Skjern	1.550	▲
Aabenraa	1.547	▼
Vejen	1.234	▼
Lyngby-Taarbæk	851	▼
Brønderslev	714	▼

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2019-2021, kr./indbygger, 21-pl

› DATA

Tabel: Nøgletallet er beregnet pba. budget 2019-2021 og opgjort pr. indbygger i det enkelte år (skøn for 2021) tallene er alle opgjort i 21-pl og derefter som et gennemsnit for årene. Danmarks Statistik samt Social- og Indenrigsministeriet.
Figur: Danmarks Statistik

HVOR MEGET BRUGER I PÅ ANLÆGS-PROJEKTER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Behovet for anlægsinvesteringer varierer ikke bare fra kommune til kommune, men også henover årene for den enkelte kommune. Tilsvarende er de økonomiske muligheder og politiske prioriteringer også forskellige blandt kommunerne. Som tommelfingerregel skal kommunens driftsbudget give et overskud, som bl.a. kan bruges på anlægsinvesteringer – hvilket både skal dække over nybyggeri og renoveringer. Den demografiske udvikling kan skabe øget behov for anlægsinvesteringer, men er ikke det eneste, der kan være medvirkende til et højt anlægsbehov. Finansiering, tilstanden af bygningsmassen, politiske prioriteringer og en række andre faktorer spiller ind.

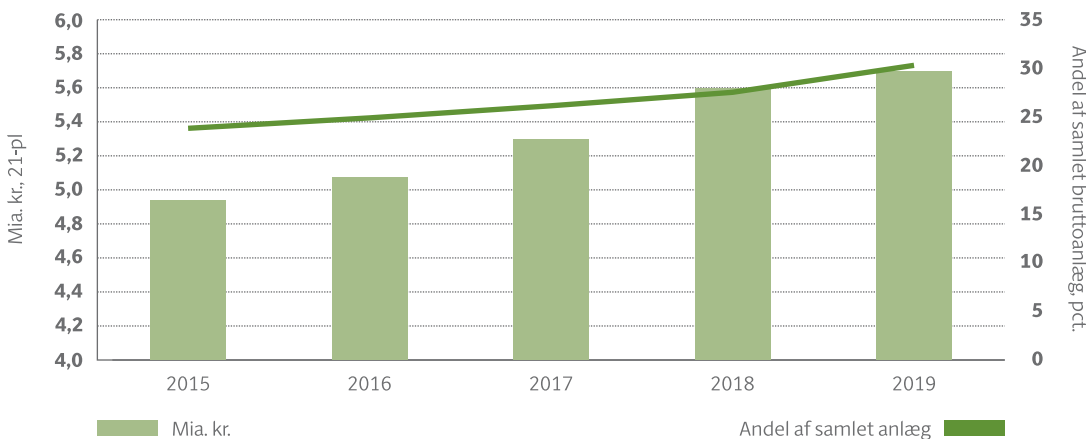
TIL VIDERE DRØFTELSE

Anlægsinvesteringer er en fast del af budgetforhandlingerne i alle kommuner. Anlægsniveauet bør afspejle det investeringsbehov, der er i kommunens eksisterende bygningsmasse, samt det behov, kommunens udviklingstræk skaber. Investeringerne skal dog også kunne finansieres, og det er derfor en vigtig politisk beslutning at finde balancen mellem behovet og finansieringsmulighederne. Følgende spørgsmål kan overvejes:

- › Hvilke anlægsinvesteringer har kommunen brug for? Og kan kommunen finansiere dem?
- › Hvor stort skal råderummet til anlægsinvesteringer være?
- › Hvordan kan anlægsinvesteringerne anvendes strategisk i kommunens udvikling?
- › Hvordan kan anlægsinvesteringerne understøtte de politiske prioriteringer ift. driften?

FOLKESKOLER OG DAGTILBUD FYLDER STADIG MERE I ANLÆGSREGNSKABERNE

Andelen af de kommunale anlægsudgifter, der anvendes på folkeskole- og dagtilbudsområdet, har været stigende i de seneste år. Som figurens højre akse viser, udgjorde de to områder i 2015 tilsammen knap 24 pct. af de samlede anlægsudgifter i regnskabet. Efterfølgende er andelen steget til hhv. 26 pct. i regnskabet for 2017 og 30 pct. i regnskabet for 2019. Den venstre akse viser tilsvarende, at kommunernes samlede anlægsudgifter til folkeskole- og dagtilbudsområdet i faste priser er vokset fra 4,9 mia. kr. i 2015 til 5,7 mia. kr. i 2019.

› Gennemsnitslige skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i 2019-2021, kr./indbygger, 21-pl

Langeland	1.117	–
Fano	1.176	▲
Ods herred	1.649	▲
Assens	1.697	–
Morsø	1.802	▲
Hedensted	1.824	▲
Brønderslev	1.923	▼
Næstved	2.063	▲
Allerød	2.099	▲
Vejen	2.153	▲
Gribskov	2.160	▲
Norddjurs	2.161	▼
Guldborgsund	2.228	▼
Bornholm	2.246	▲
Randers	2.332	▲
Nyborg	2.396	▲
Haderslev	2.415	▲
Faxe	2.456	▼
Skive	2.470	▼
Svendborg	2.506	▲
Odder	2.541	▼
Mariagerfjord	2.544	▲
Sorø	2.546	▼
Holstebro	2.556	▲
Kerteminde	2.560	▼
Nordfyns	2.560	▲
Faaborg-Midtfyn	2.607	▼
Greve	2.621	▲
Varde	2.622	▲
Ringkøbing-Skjern	2.630	▲
Slagelse	2.655	▼
Stevns	2.656	▲
Frederikshavn	2.685	▲
Hjørring	2.716	▼
Ishøj	2.748	▲
Vordingborg	2.776	▼
Jammerbugt	2.786	▼
Rebild	2.789	–
Hvidovre	2.791	▼
Dragør	2.803	▼
Hemming	2.824	▲
Rudersdal	2.832	▼
Aabenraa	2.837	▼
Vallensbæk	2.847	▼
Aalborg	2.910	▲
Roskilde	2.919	▲
Egedal	3.015	▲
Tårnby	3.042	▼
Odense	3.048	▲
Vesthimmerlands	3.058	▲
Lejre	3.065	▼
Furesø	3.081	▲
Holbæk	3.094	▼
Fredensborg	3.098	▼
Frederiksberg	3.110	–
Solrød	3.129	▲
Hillerød	3.166	▼
Lyngby-Taarbæk	3.266	▼
Hørsholm	3.279	▲
Skanderborg	3.289	▲
Vejle	3.362	▲
Syddjurs	3.369	▼
Viborg	3.378	▲
Lemvig	3.407	▼
Esbjerg	3.419	▲
Helsingør	3.429	▲
Sønderborg	3.432	▼
Frederikssund	3.436	▼
Ikast-Brande	3.473	▲
Glostrup	3.474	▲
Kalundborg	3.475	▲
Struer	3.478	▼
Køge	3.493	▼
Horsens	3.605	▲
Middelfart	3.680	▼
Halsnæs	3.681	▼
Billund	3.684	▲
Tønder	3.710	▼
Herlev	3.739	▲
Aarhus	3.756	▲
Gladsaxe	3.787	▲
Favrskov	3.804	▲
Thisted	3.817	▼
Lolland	3.823	▼
Kolding	3.841	▼
Gentofte	3.859	▲
Ringsted	3.928	▲
Læso	3.976	▼
Rødovre	4.000	▼
Brøndby	4.258	▼
Fredericia	4.276	▲
Albertslund	4.314	▲
Ballerup	4.466	–
Silkeborg	4.576	▼
Samso	4.675	▼
København	5.711	▲
Høje-Taastrup	6.140	▼
Æro	8.740	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

HVOR STOR ER JERES KASSEBEHOLDNING?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Likviditeten er et mål for hvor mange penge, der ligger i kommunens kasse. En betydelig del af likviditeten er typisk allerede prioriteret til håndtering af kommende og kendte udfordringer, fremtidige anlægsprojekter eller lignende. Derudover udgøres en del af likviditeten typisk af decentralt opsparede midler, der kan overføres fra år til år. At have en høj likviditet betyder derfor ikke nødvendigvis, at der er et stort aktuelt prioriteringsrum – uanset om der er styret målrettet efter dette eller ej. Likviditeten er her opgjort efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit over de seneste 12 måneder. Tallet er altså ikke et direkte udtryk for, hvad kommunekassen reelt indeholder lige nu.

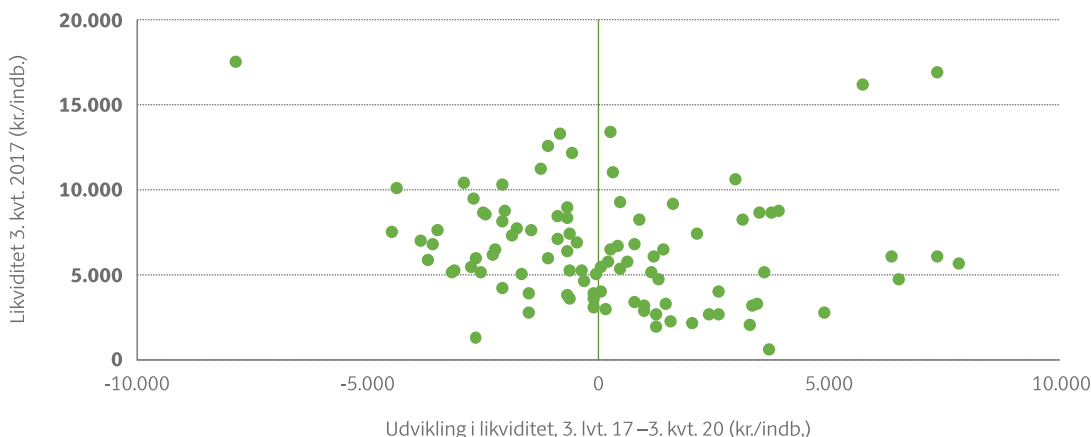
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det er svært at definere et mål for hvor stor en likviditet, en kommune bør have. Likviditeten bør dog være stor nok til at imødegå en pludselig vækst i udgifter, der ikke har været mulige at forudse, samt give mulighed for at håndtere et pludseligt stort forbrug af decentralt opsparede midler uden at kommunen kommer i konflikt med kassekreditreglen og dermed "sættes under administration". I denne forbindelse kan følgende spørgsmål overvejes:

- › Har kommunen et mål eller pejlemærke for likviditeten og/eller for udviklingen? eller bør kommunen have det?
- › Hvis kommunen har et mål, er kommunalbestyrelsen så enige om, at man kan forpligte hinanden på det?
- › Hvilken rolle spiller hensynet til likviditetsudviklingen, når budgetterne for service og anlæg aftales?
- › Hvordan kan kommunen anvende et mål for likviditeten i sin økonomiske styring?

HALVDELEN AF KOMMUNERNE HAR HAFT FREMGANG I LIKVIDITETEN

Likviditeten på landsplan er steget med knap 13 pct. igennem de seneste tre år, men den samlede udvikling dækker over betydelige forskelle kommunerne imellem. Nedenstående analyse kan deles op i fire felter. Øverst til højre ligger de kommuner, der både havde en forholdsvis høj likviditet for tre år siden og har haft en høj vækst i likviditeten efterfølgende. Nederst til venstre er omvendt de kommuner, der havde en forholdsvis lav likviditet for tre år siden, og som efterfølgende har oplevet et fald i likviditeten. Stregen i midten opdeler altså kommunerne efter likviditetsudviklingen fra 2017 til det aktuelle niveau. 47 kommuner har aktuelt et højt likviditetsniveau pr. indbygger, end de havde for tre år siden, mens 51 kommuner omvendt ligger lavere pt.

› Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen ultimo 3. kv. 2020, kr./indbygger

København	24.328	▲
Gladsaxe	21.995	▲
Tårnby	19.701	▼
Lyngby-Taarbæk	13.727	▲
Billund	13.685	–
Samsoe	13.522	–
Solrød	13.416	▲
Ishøj	12.709	▲
Ærø	12.542	▼
Egedal	12.489	▲
Høje-Taastrup	12.487	▼
Assens	12.255	▲
Vejle	11.674	▼
Hvidovre	11.532	▼
Vallensbæk	11.409	▲
Frederiksberg	11.401	▼
Guldborgsund	11.342	▲
Nyborg	10.783	▲
Ballerup	10.005	▲
Skive	9.846	▼
Brøndby	9.654	▼
Favrskov	9.554	▼
Esbjerg	9.157	▼
Greve	8.746	▲
Herning	8.315	–
Ringsted	8.302	▼
Odense	7.984	▲
Fredericia	7.711	▲
Norddjurs	7.705	▲
Haderslev	7.653	▲
Lemvig	7.627	▲
Sønderborg	7.539	▲
Skanderborg	7.292	▲
Glostrup	7.172	▼
Faaborg-Midtfyn	6.826	▼
Struer	6.816	▲
Kerteminde	6.793	▲
Aabenraa	6.775	▼
Kalundborg	6.736	▼
Brønderslev	6.665	▲
Halsnæs	6.581	▲
Furesø	6.477	▼
Næstved	6.440	▲
Fredensborg	6.383	▲
Stevns	6.298	▲
Gentofte	6.206	▼
Silkeborg	6.181	▼
Bornholm	6.108	▼
Læsø	6.061	▲
Aarhus	6.051	▲
Albertslund	6.013	▼
Tønder	5.961	▼
Køge	5.915	▲
Thisted	5.720	▼
Herlev	5.717	▼
Ringkøbing-Skjern	5.577	▼
Vejen	5.483	▼
Slagelse	5.362	▲
Mariagerfjord	5.289	▲
Frederikssund	5.115	▲
Varde	5.097	▼
Jammerbugt	4.929	▼
Horsens	4.885	▼
Lejre	4.749	▲
Viborg	4.685	▲
Middelfart	4.339	▼
Holbæk	4.312	▲
Hilleroed	4.269	▼
Rudersdal	4.234	▲
Ikast-Brande	4.221	▲
Ødsherred	4.208	▲
Hørsholm	4.202	▲
Kolding	4.155	▲
Vesthimmerlands	4.043	▲
Randers	3.914	▲
Soro	3.904	▲
Nordfyns	3.879	▼
Frederikshavn	3.836	▼
Odder	3.557	▼
Rebild	3.465	–
Hedensted	3.331	▼
Langeland	3.292	▼
Svendborg	3.245	▲
Faxe	3.231	▲
Hjørring	3.194	▲
Rødovre	3.190	▼
Fano	3.035	▲
Vordingborg	3.015	▼
Gribskov	2.972	▲
Morsø	2.713	▼
Syddjurs	2.688	▼
Aalborg	2.430	▼
Helsingør	2.218	▼
Roskilde	2.202	▲
Allerød	2.193	▲
Holstebro	2.057	▼
Dragør	1.725	▼
Lolland	1.309	▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

HVOR STOR ER JERES GÆLD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunernes langfristede gæld viser den gældsbyrde kommunerne har på længere sigt. I modsætning til den kortfristede gæld, som typisk fluktuerer en del, så giver den langfristede gæld en idé om hvilke finansielle forpligtigelser, kommunen har påtaget sig og typisk investeret i anlæg. Det er vigtigt at understrege, at anlægsudgifter som hovedregel ikke kan lånefinansieres. Der er dog undtagelser for fx energibesparende foranstaltninger, ligesom der typisk afsættes lånepuljer i økonomiaftalerne og senest i forbindelse med corona-aftalen i marts 2020.

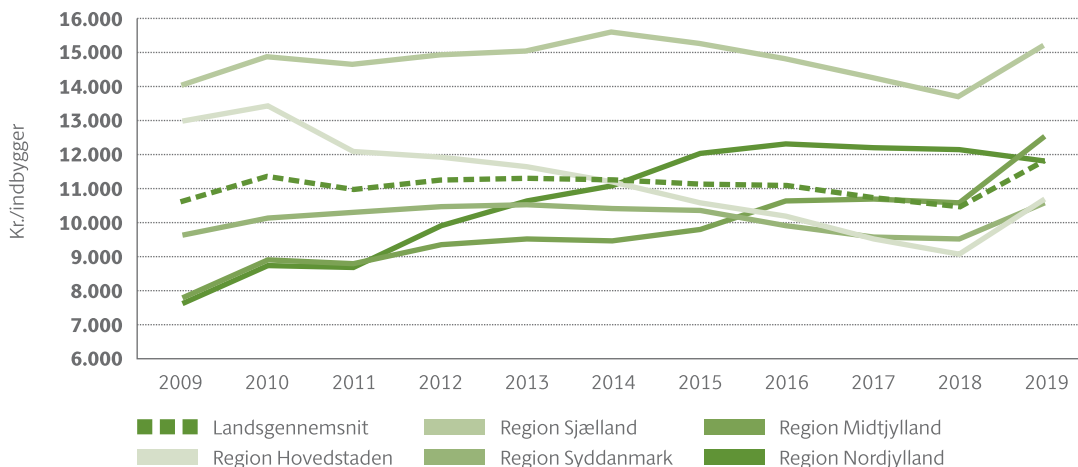
TIL VIDERE DRØFTELSE

Lån udgør en begrænset – men ofte central – del af kommunens økonomi. Men én ting er, om der er mulighed for at lånefinansiere en anlægsinvestering. Noget andet er, om det er fordelagtigt, fx med henblik på at opnå en reduktion af driftsudgifterne, samt om det er noget man politisk ønsker. En række spørgsmål kan drøftes i denne sammenhæng:

- › Har kommunen behov for at vedtage en finansiell strategi, der fastlægger retningslinjer for såvel lån som investeringer?
- › Hvornår skal kommunen gå efter at lånefinansiere en anlægsinvestering, når det er muligt?
- › Hvor stor en gæld har kommunen råd til løbende at betale renter og afdrag på?
- › Har kommunen et politisk mål for størrelsen af gælden eller eventuelt for udviklingen i gælden?

FERIEMIDLER GIVER HOP I SAMLET LANGFRISTET GÆLD

Opgjort pr. indbygger var kommunernes gæld i 2018 stort set den samme som i 2009. I regnskabet for 2019 tager gælden dog et markant hop opad som følge af, at den første tredjedel af kommunernes forpligtelse over for Lønmodtagernes Feriemidler er registreret her. Den samlede forpligtelse vil udgøre ca. 3.300 kr./indbygger. I 2021 åbner Lønmodtagernes Feriemidler for både obligatoriske og frivillige indbetalinger af indefrosne feriemidler, og i takt med kommunernes indbetalinger vil den samlede gæld falde igen. Til gengæld vil driftsbalancen i 2021 blive særligt negativt påvirket for kommuner, der afregner hele – eller store dele af – de indefrosne midler i 2021 jf. nøgletallet om driftsbalancen.

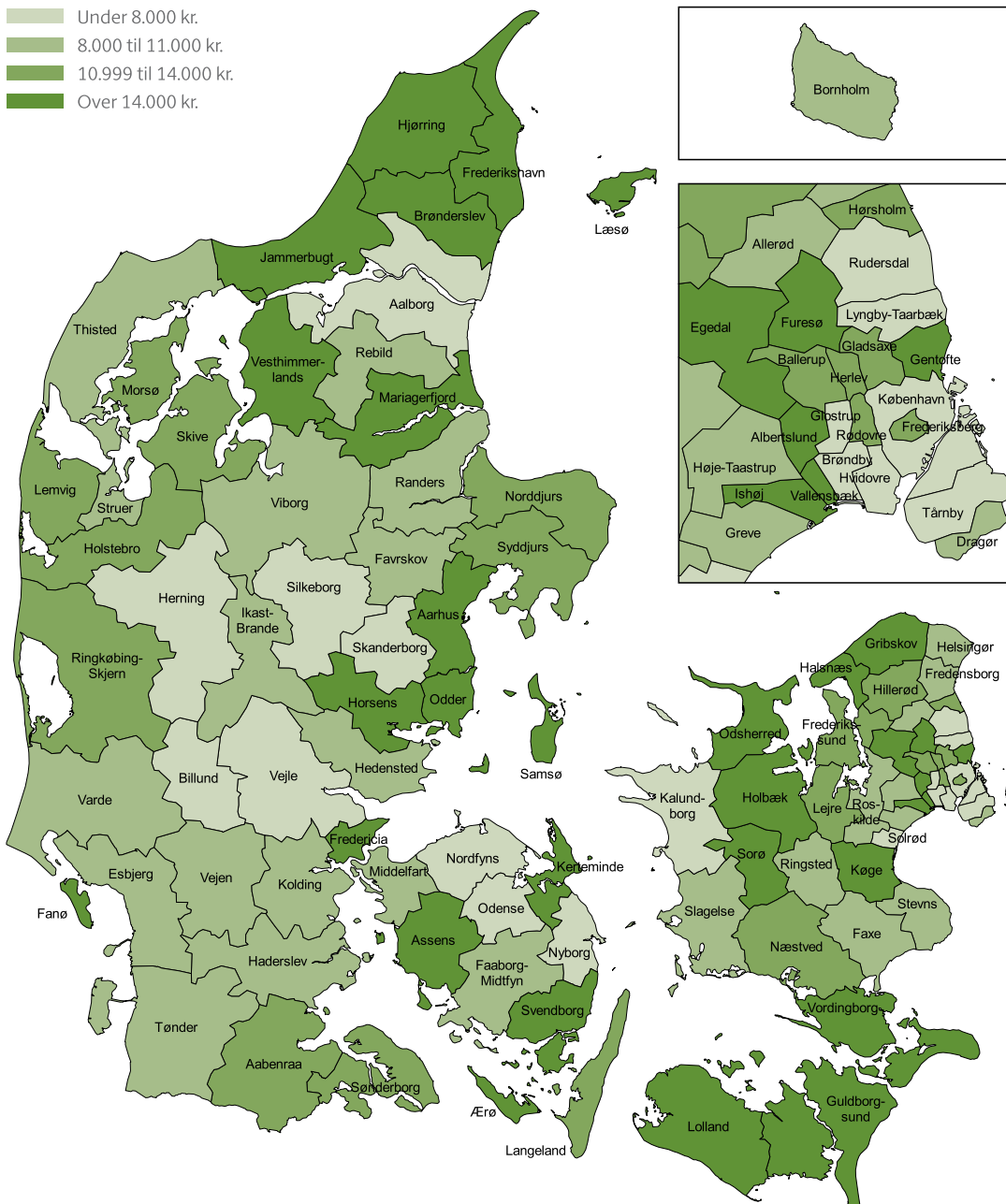

› Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger i regnskab 2019, kr./indbygger

Brøndby	0	▲
Nyborg	1.041	▲
Tårnby	1.089	▼
Billund	1.109	▼
Nordfyns	3.418	▲
Lyngby-Taarbæk	3.704	▼
Herning	4.408	–
København	5.215	▼
Silkeborg	5.408	▼
Glostrup	5.588	▲
Odense	5.634	▲
Hvidovre	6.165	▼
Rudersdal	7.324	–
Aalborg	7.345	▲
Skanderborg	7.485	▲
Kalundborg	7.791	▲
Solrød	7.853	▲
Vejle	7.880	▲
Faxe	8.055	▲
Bornholm	8.208	▼
Rebild	8.355	▼
Middelfart	8.508	▼
Høje-Taastrup	8.790	▼
Thisted	9.063	▲
Tønder	9.136	–
Stevns	9.376	▲
Viborg	9.394	–
Ikast-Brande	9.555	▲
Allerød	9.646	▲
Esbjerg	9.749	▼
Varde	9.773	▼
Favrskov	9.791	▲
Faaborg-Midtfyn	9.801	▲
Ringsted	9.952	▲
Dragør	10.013	▼
Helsingør	10.113	▲
Vejen	10.196	▲
Hedensted	10.305	▼
Randers	10.400	▼
Roskilde	10.564	▲
Struer	10.578	▲
Greve	10.663	▲
Slagelse	10.740	▼
Fredensborg	10.891	▲
Kolding	10.928	▲
Haderslev	10.944	▲
Sønderborg	11.064	▲
Hørsholm	11.120	▼
Ringkøbing-Skjern	11.159	▼
Hillerød	11.247	▲
Lejre	11.301	▲
Aabenraa	11.366	▼
Holstebro	11.451	▼
Gladsaxe	11.461	▲
Lemvig	11.544	▼
Herlev	11.552	▼
Skive	12.029	▼
Næstved	12.102	▲
Rødovre	12.584	▲
Syddjurs	12.609	▼
Frederikssund	12.747	▲
Ballerup	12.777	▼
Frederiksberg	13.166	▼
Langeland	13.608	▼
Morsø	13.715	▲
Norddjurs	13.890	▼
Odder	14.113	▲
Horsens	14.224	▼
Aarhus	14.546	▼
Køge	14.935	▲
Vordingborg	15.013	▼
Fano	15.212	▲
Mariagerfjord	15.673	▲
Gribskov	15.714	▲
Fredericia	15.773	▼
Gentofte	16.176	▲
Odsherred	16.349	▼
Vesthimmerlands	16.365	▼
Brønderslev	16.437	▼
Jammerbugt	16.651	▼
Holbæk	16.759	▼
Assens	17.005	▲
Kerteminde	17.141	▼
Ishøj	17.776	▲
Albertslund	18.193	▲
Sorø	18.569	▲
Hjørring	18.809	▼
Svendborg	19.713	▲
Frederikshavn	19.777	–
Halsnæs	20.141	▼
Vallensbæk	20.745	–
Egedal	23.320	–
Guldborgsund	23.849	▲
Lolland	24.960	▼
Læso	35.885	–
Ærø	45.513	–
Furesø	62.272	–
Samso	100.142	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger i regnskab 2019, kr./indbygger**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser langfristet gæld pr. indbygger i regnskabet for 2019 fratrukket den del af gælden, der vedrører ældreboliger. Tallet er opgjort pr. indbygger den 1. januar 2020, da dette indbyggertal er sammenfaldende med opgørelsestidspunktet for gælden. Danmarks Statistik
 Figur: Danmarks Statistik

HVOR MEGET PERSONALE BRUGER I PÅ LEDELSE OG ADMINISTRATION?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Det er naturligt, at politikerne ønsker at flytte udgifter fra administration til velfærd, når ressourcerne er knappe. Administrative effektiviseringer vil derfor altid være i høj kurs. Digitalisering og automatisering af arbejds-gange, bedre og billigere indkøb, konkurrence, færre chef- og ledelseslag mv. har været en væsentlig kilde til effektivisering af kommunernes administration i de senere år. Men administrative støttefunktioner er også en forudsætning for effektiviseringer på sektorområderne, så det kan være dyrt at skære for dybt.

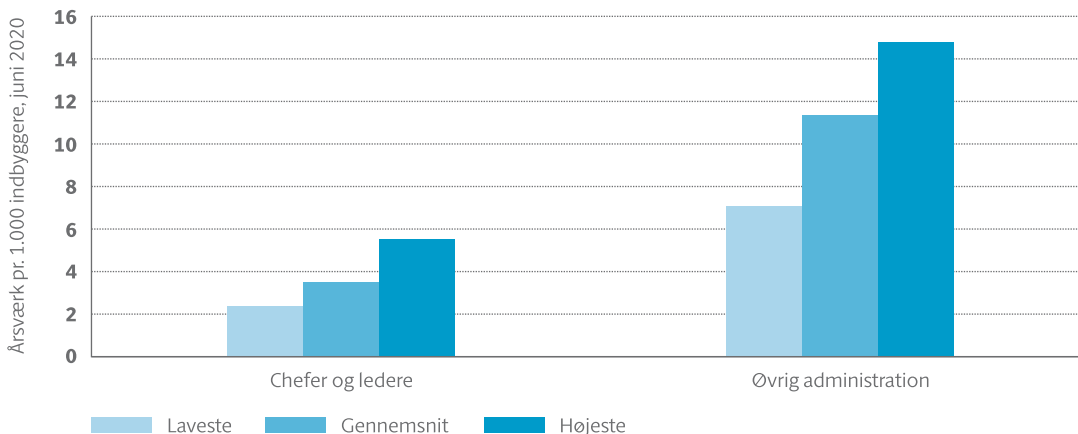
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan sammen med en udgiftsbaseret opgørelse tegne et mere nuanceret billede af kommunens administrative ressourceforbrug. Nøgletallet er baseret på udvalgte stillinger, som antages at indeholde en overvejende grad af administration og/eller ledelse. Stillingerne tælles med som 100 pct. administration og ledelse uanset det faktiske omfang. Der er derfor en vis usikkerhed, men det kan være relevant som grundlag for drøftelse af følgende spørgsmål:

- › Hvordan har kommunens personale til administration og ledelse udviklet sig de senere år?
- › I hvilken grad adskiller personaleforbruget sig fra sammenlignelige kommuner?
- › Kan sociodemografiske faktorer eller udlicitering af administrative opgaver forklare eventuelle forskelle?
- › Udnytter kommunen stordriftsmuligheder, fx ift. IT, løn og personale, indkøb og/eller ejendomsdrift?
- › Giver opgørelsen anledning til at se nærmere på forholdet mellem chefer og administrativt personale i den centrale administration eller ledere i den decentrale organisation?

FORSKELLE I KOMMUNERNES ADMINISTRATION

Siden 2014 er kommunernes personaleforbrug til administration og ledelse faldet med knap 256 årsværk (0,3 pct.). Tallene viser, at antallet af chefer og ledere er faldet med hhv. 456 årsværk (15 pct.) og 3.871 årsværk (18 pct.), mens den øvrige administration er steget med 4.071 årsværk (7 pct.). Der er dog stor forskel på kommunernes personaleforbrug. Nedenstående figur viser fx, at antallet af årsværk til hhv. chefer/ledere og øvrig administration pr. 1.000 indbyggere er mere end dobbelt så højt i kommunen med den højeste normering sammenlignet med kommunen med den laveste normering. Forskelle i demografi og socioøkonomiske forudsætninger kan forklare en del af variationen, men andre faktorer som fx organisering og tilrettelæggelse af opgaver har også betydning.

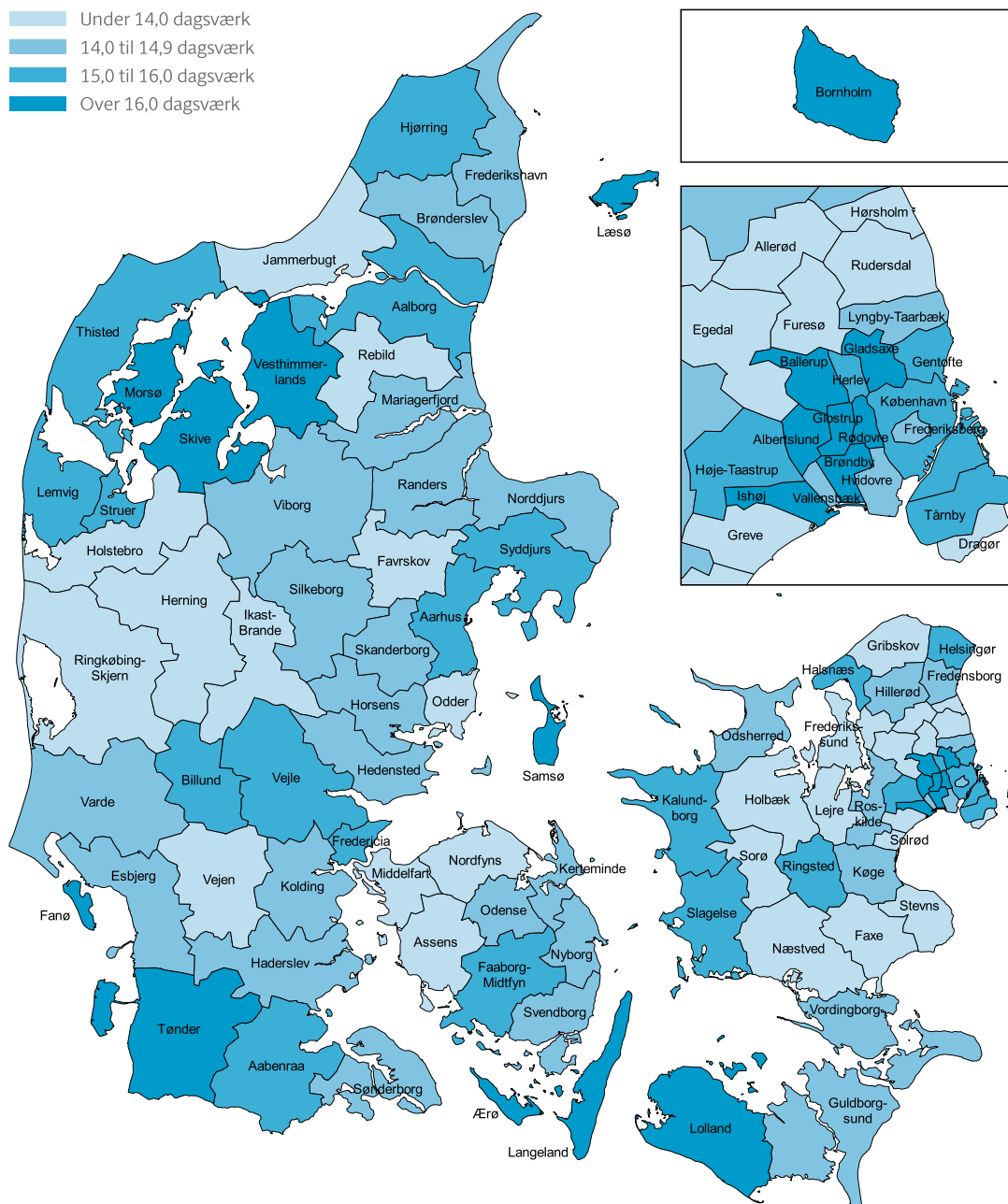

› Årsværk til ledelse og administration pr. 1.000 indbygger, juni 2020

Dragør	11,1	▲
Greve	11,7	▼
Nordfyns	12,9	–
Hørsholm	12,9	▲
Gribskov	12,9	▲
Herning	13,0	▼
Holbæk	13,0	▲
Næstved	13,0	▲
Stevns	13,1	▼
Favrskov	13,2	▼
Assens	13,3	▼
Furesø	13,3	–
Faxe	13,3	▼
Soro	13,4	▲
Ikast-Brande	13,4	▲
Lejre	13,4	▲
Egedal	13,5	▼
Rudersdal	13,5	▲
Middelfart	13,5	▲
Odder	13,7	–
Allerød	13,7	▼
Vejen	13,7	▼
Rebild	13,8	▲
Jammerbugt	13,8	▲
Frederikssund	13,8	▼
Ringkøbing-Skjern	13,9	▲
Holstebro	13,9	▲
Solrød	14,0	▼
Viborg	14,0	▲
Fredensborg	14,0	▲
Frederiksberg	14,0	▼
Vallensbæk	14,1	▲
Lyngby-Taarbæk	14,1	▲
Hedensted	14,1	▲
Nyborg	14,2	▼
Esbjerg	14,2	▲
Frederikshavn	14,2	▲
Horsens	14,2	▼
Hilleroed	14,3	▼
Randers	14,3	▲
Kerteminde	14,3	▼
Skanderborg	14,4	▼
Mariagerfjord	14,4	▼
Brønderslev	14,4	▼
Køge	14,6	▼
Ods herred	14,6	–
Vordingborg	14,7	▲
Odense	14,7	▲
Haderslev	14,7	▲
Kolding	14,8	▲
Guldborgsund	14,8	▲
Silkeborg	14,8	▲
Svendborg	14,8	▼
Varde	14,9	▼
Roskilde	14,9	▼
Sønderborg	14,9	▼
Hvidovre	15,0	▼
Norddjurs	15,0	▲
Tårnby	15,0	▼
København	15,1	▼
Aabenraa	15,1	▼
Fredericia	15,1	▲
Aarhus	15,2	▲
Kalundborg	15,2	▼
Gentofte	15,3	▼
Herlev	15,3	▲
Helsingør	15,3	▲
Struer	15,4	▼
Halsnæs	15,4	▲
Syddjurs	15,5	▼
Faaborg-Midtfyn	15,5	▼
Ringsted	15,6	▼
Thisted	15,7	▲
Hoje-Taastrup	15,7	▼
Hjørring	15,7	▲
Billund	15,7	▼
Slagelse	15,8	▼
Aalborg	15,9	▲
Lemvig	15,9	▼
Vejle	15,9	▲
Gladsaxe	16,1	▼
Vesthimmerland	16,1	▼
Lolland	16,2	▼
Morsø	16,3	–
Skive	16,4	–
Langeland	16,4	–
Rødovre	17,3	▲
Fano	17,4	▼
Bornholm	17,5	▼
Tønder	17,8	▲
Ballerup	17,9	▼
Glostrup	18,6	▲
Albertslund	19,1	▲
Brøndby	19,3	▼
Ishøj	19,3	▼
Ærø	20,8	–
Samso	22,6	▲
Læsø	27,4	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Årsværk til ledelse og administration pr. 1.000 indbygger, juni 2020

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser personaleforbruget opgjort som fuldtidsansatte (årsværk) og baseret på særudtræk fra KRL for juni 2020. Udvalgte stillingsgrupper og afgrænset til overenskomstansatte og tjenestemænd samt ansatte i fleksjob. Institutioner mv., der ikke anvender de kommunale lønanvisningssystemer, indgår ikke. Indbyggertallet er fra FLIS og opgjort pr. 1. januar 2020. Figur: KRL

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL CENTRAL ADMINISTRATION?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Administrative effektiviseringer og besparelser er et fast fokusområde i næsten alle kommuner. Siden kommunalreformen er der derfor også sket væsentlige ændringer i kommunernes administrative organisering og opgaveløsning gennem fx organisationsomlægninger, fælleskommunale samarbejde, digitalisering, udbud mv. Store dele af den kommunale administration har dog en tæt sammenhæng med den borgernære velfærd, og man skal være opmærksom på, at rent administrative funktioner, som fx digitaliserings- og indkøbskonsulenter, kan være en forudsætning for effektivisering på de borgernære velfærdsområder og andre områder.

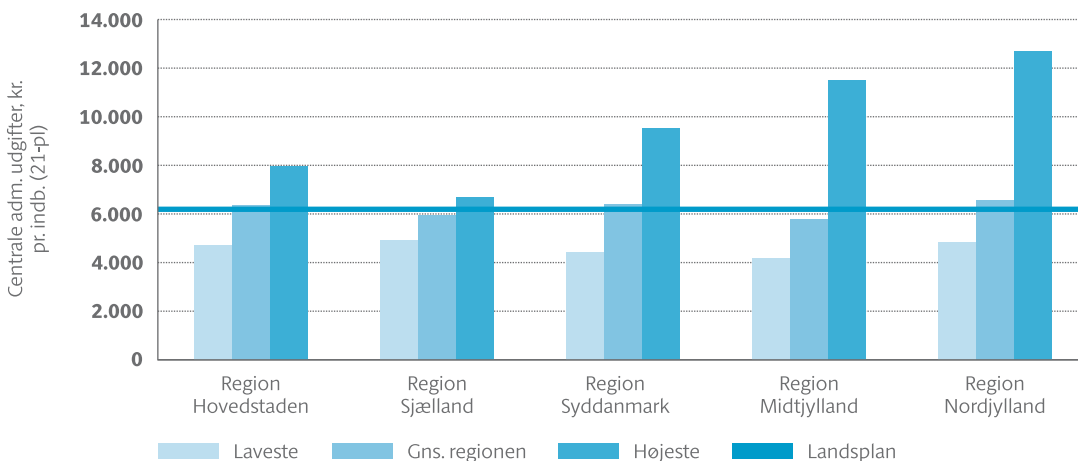
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan sammen med en personalebaseret opgørelse af administration og ledelse bruges til at stille skarpt på kommunernes administrative ressourceforbrug. Det kan fx give anledning til følgende spørgsmål:

- › Hvordan har kommunernes administrative udgifter udviklet sig i de senere år?
- › I hvilken grad adskiller udgiftsniveauet sig fra andre kommuner?
- › Kan sociodemografiske faktorer forklare forskelle i de administrative udgifter?
- › Hvor stor en andel af kommunens administrative opgaver løses og konteres centralt?
- › Udnytter kommunen stordriftsfordele på det administrative område, fx ift. IT, løn og personale, boghol-deri, indkøb, ejendomsdrift mv.?
- › Har kommunen digitaliseret i bund?

FORSKELLE I UDGIFTER TIL DEN CENTRALE ADMINISTRATION

Der er væsentlige forskelle i kommunernes udgifter til den centrale administration. Forskellen mellem den billigste og dyreste kommune i Region Hovedstaden er fx mere end 3.200 kr. pr. indbygger, og kommunerne i Region Syddanmark bruger i gennemsnit 645 kr. pr. indbygger mere end kommunerne i Region Midtjylland. Organisatoriske forskelle og forskellig registrering af udgifter kan forklare en del af udgiftsvariationen. Nogle kommuner løser fx flere administrative opgaver decentralt på de enkelte institutioner end andre. Demografi og socioøkonomisk sammensætning af kommunernes borgere har også betydning. Men forskellene i de administrative udgifter kan også skyldes forskelle i produktivitet og effektivitet.

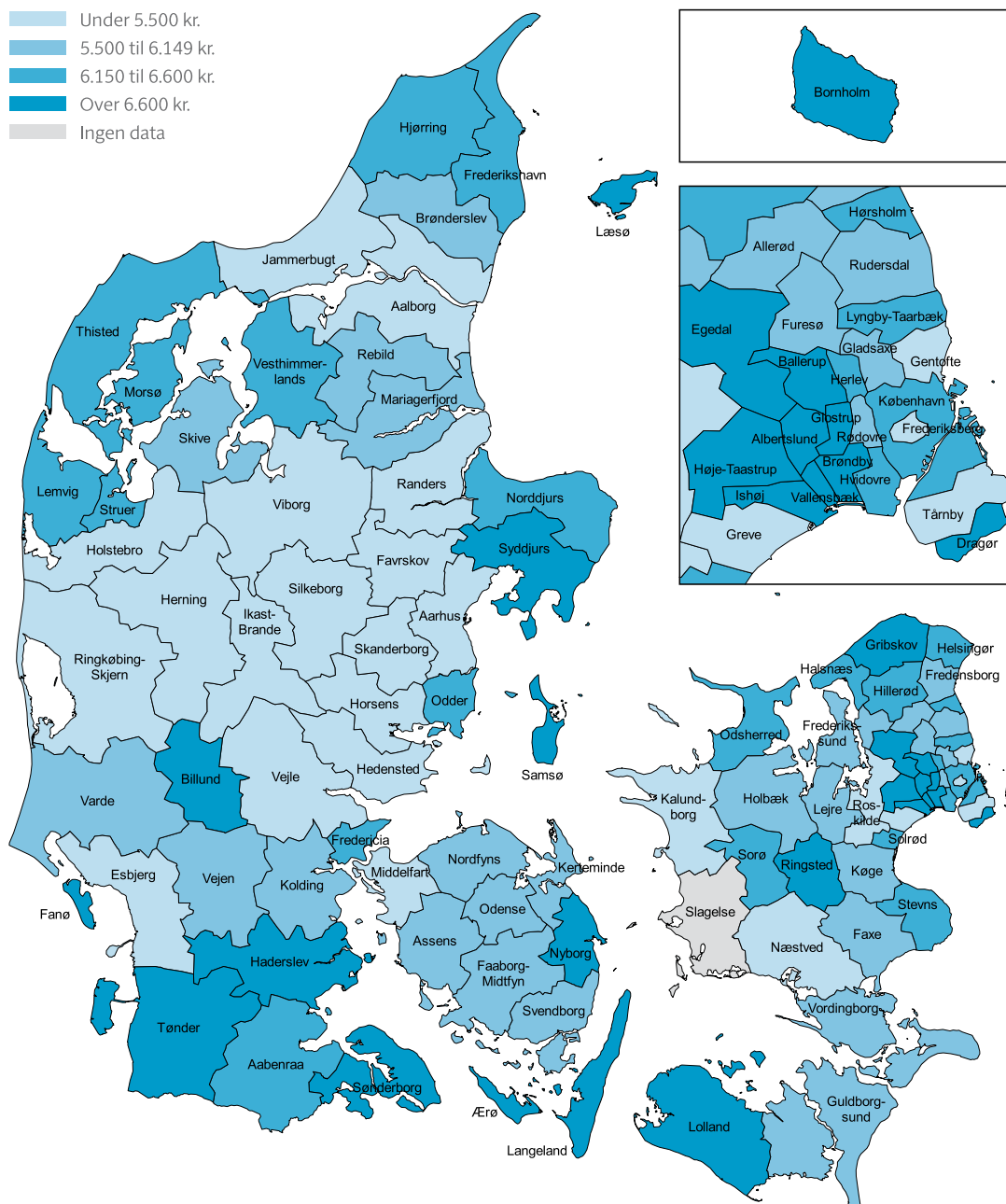

› Udgifter til central administration i regnskab 2019, pr. indbygger, 21-p

Holstebro	4.182	–
Viborg	4.445	–
Vejle	4.453	–
Herning	4.724	▲
Gentofte	4.750	▲
Skanderborg	4.799	▲
Aalborg	4.817	▲
Randers	4.858	▼
Tårnby	4.886	▼
Roskilde	4.904	–
Næstved	4.920	▲
Silkeborg	5.041	▲
Aarhus	5.044	▼
Frederiksberg	5.101	▼
Ikast-Brande	5.279	▲
Esbjerg	5.293	▲
Kalundborg	5.319	▲
Ringkøbing-Skjern	5.345	▼
Jammerbugt	5.381	▲
Favrskov	5.388	▼
Middelfart	5.413	▲
Horsens	5.417	▲
Greve	5.427	▲
Hedensted	5.492	▼
Rudersdal	5.551	▼
Varde	5.599	▲
Køge	5.625	▲
Allerød	5.640	▲
Holbæk	5.671	▼
Furesø	5.693	▼
Kolding	5.717	▲
Rebild	5.747	▼
Frederikssund	5.760	▲
Brønderslev	5.775	▲
Guldborgsund	5.825	▼
Skive	5.852	▼
Rødovre	5.853	▲
Mariagerfjord	5.930	▲
Assens	5.935	▲
Kerteminde	5.953	▲
Vejen	5.966	▼
Svendborg	5.968	▲
Nordfyns	5.982	▼
Gladsaxe	6.005	▲
Faxe	6.017	▲
Vordingborg	6.026	▼
Lejre	6.133	▲
Odense	6.144	▲
Fredensborg	6.149	–
Faaborg-Midtfyn	6.149	▲
Halsnæs	6.169	▲
Hillerød	6.202	▼
Norddjurs	6.212	▲
Københavns	6.230	▼
Vestthimmerlands	6.237	▼
Hørsholm	6.246	▲
Fredericia	6.258	▲
Aabenraa	6.262	▼
Hvidovre	6.281	▲
Lyngby-Taarbæk	6.289	▼
Stevens	6.306	▼
Odder	6.329	▼
Thisted	6.333	▲
Sorø	6.369	▼
Morsø	6.443	▼
Solrød	6.452	▲
Lemvig	6.460	▼
Hjørring	6.510	▼
Frederikshavn	6.538	▲
Helsingør	6.554	▲
Struer	6.570	▼
Herlev	6.575	▲
Odsherred	6.590	▲
Gribskov	6.623	▲
Syddjurs	6.639	▼
Bornholm	6.646	▲
Sønderborg	6.646	▲
Nyborg	6.674	▲
Ringsted	6.690	▼
Lolland	6.732	▼
Glostrup	6.744	▲
Brøndby	6.749	▼
Billund	6.764	▼
Haderslev	6.860	▼
Langeland	6.910	▲
Hoje-Taastrup	7.028	▼
Tønder	7.033	▼
Ishøj	7.055	▼
Vallensbæk	7.085	▼
Egedal	7.198	▼
Dragør	7.558	▲
Ballerup	7.805	▲
Albertslund	7.974	–
Fanø	9.564	▲
Ærø	9.567	▼
Samso	11.537	▲
Læsø	12.700	▲
Slagelse	–	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter til central administration i regnskab 2019, pr. indbygger, 21-pl**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Hovedfk. 0645 – Adm.orgn." viser kommunernes samlede nettodriftsudgifter på hovedfunktion 6.45 pr. indbygger, 2019. 21-pl.
Figur: FLIS.

HVOR HØJT ER JERES MEDARBEJDERES SYGEFRAVÆR?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Et lavt sygefravær er godt for medarbejdere. Det er også godt for kommunen. Det giver mere velfungerende arbejdspladser og en bedre økonomi. Trods højkonjunktur er sygefraværet faldet i de sidste par år, men der er fortsat store forskelle på tværs af kommunerne og inden for de enkelte personalegrupper. Coronasituationen i 2020 ændrer selvfølgelig markant på, hvor der er under nærmere omstændigheder potentiale for et lavere sygefravær. Men generelt kan det frigive mange ressourcer. Et fald på ét dagsværk pr. medarbejder vil frigøre ca. 1.700 årsværk eller 700 mio. kr. på landsplan.

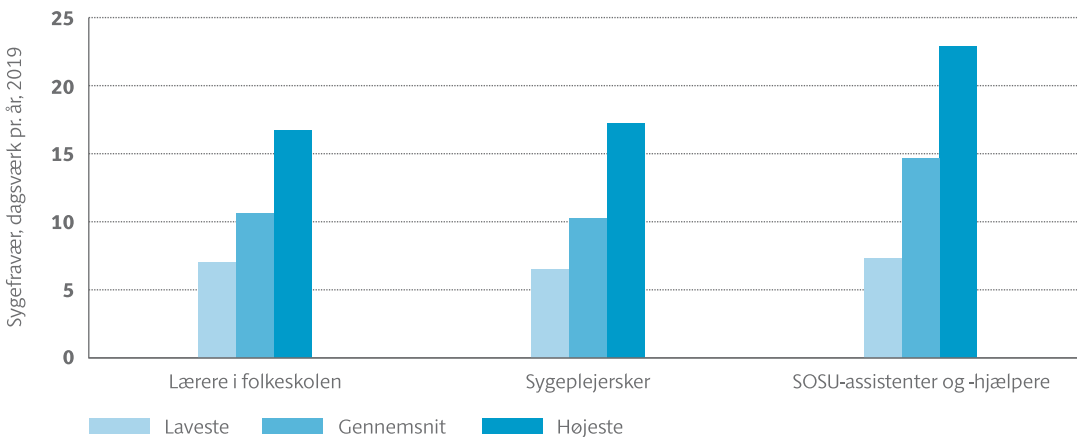
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det kan være svært at tale om sygefravær. Men netop det at tale om det er afgørende, hvis man vil gøre noget ved det. En sygefraværspolitik kan gøre det lettere at tale om det. Det skaber opmærksomhed, og giver fælles retningslinjer for at forebygge og håndtere sygefravær. For at virke skal politikken suppleres med en plan for den konkrete handling. Planen kan fx forholde sig til følgende spørgsmål:

- › Hvilke metoder anvender vi?
- › Hvordan kan vi lære noget af andre kommuner eller institutioner i kommunen, der har et lavt sygefravær?
- › Hvad forventer vi af ledere og medarbejdere ift. at nedbringe sygefraværet?
- › Hvilke mål for sygefravær vil vi nå hvornår?
- › Hvordan vil vi nå målene for sygefravær, og hvem har ansvaret?
- › Hvordan og hvornår følger vi op på målene?

FORSKELLE I KOMMUNERNES SYGEFRAVÆR

Selvom sygefraværet i kommunerne er faldet, er der store forskelle mellem faggrupperne i landets kommuner. Personalet i daginstitutioner, skoler og ældreplejen har typisk et højere sygefravær end kontorpersonele og akademikere. Det er næppe muligt for alle grupper at nedbringe sygefraværet til samme niveau, men der er også store forskelle på tværs af faggrupperne. For eksempel er der mere end 9 dages forskel på lærernes sygefravær i kommunerne med det højeste og laveste sygefravær. For sygeplejerskerne er der en forskel på 10,6 dage om året, mens forskellen for SOSU-assistenten og -hjælpere er knap 15,6 dage.

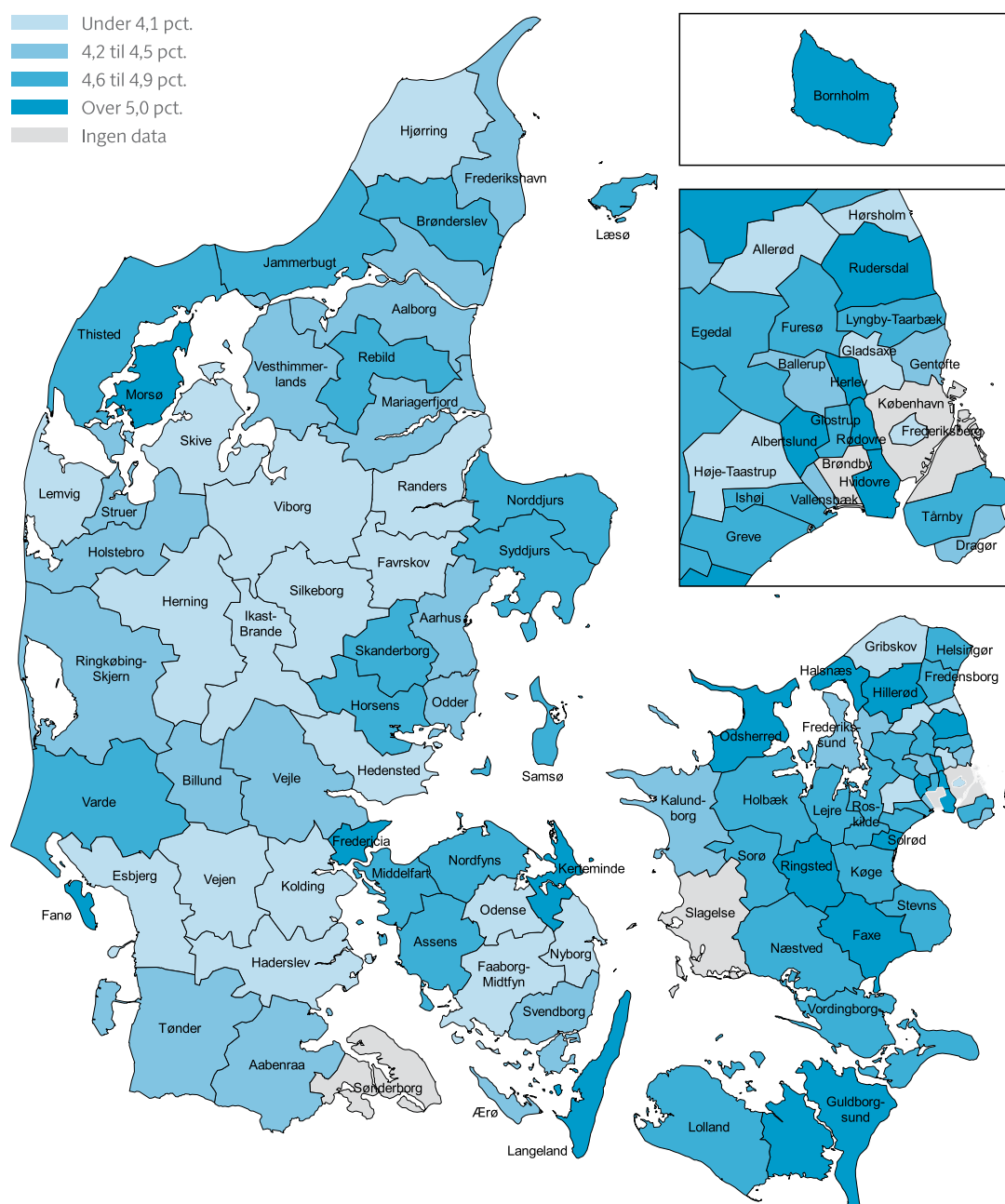

Sygefravær målt i andel sygefraværdsdage ift. aktive dage (dagsværksprincip), 2019, pct.

Esbjerg	2,8	▲
Viborg	3,1	▲
Hjørring	3,4	▲
Høje-Taastrup	3,5	▲
Gladssaxe	3,5	▲
Skive	3,5	▲
Randers	3,7	▲
Allerød	3,7	▼
Odense	3,7	▼
Frederiksberg	3,7	▲
Lemvig	3,7	▼
Silkeborg	3,7	▼
Favrskov	3,8	-
Haderslev	3,8	▲
Faaborg-Midtfyn	3,9	▲
Nyborg	3,9	▲
Kolding	3,9	▲
Hørsholm	3,9	▼
Ikast-Brande	3,9	▲
Herning	4,0	▲
Gribskov	4,0	▼
Hedensted	4,0	▼
Vejen	4,1	▲
Frederikssund	4,2	▲
Billund	4,2	▲
Aabenraa	4,2	-
Mariagerfjord	4,2	-
Ærø	4,3	▲
Vejle	4,3	▲
Holstebro	4,3	▲
Struer	4,3	▼
Aarhus	4,3	▼
Vesthimmerlands	4,3	▲
Kalundborg	4,3	▼
Ringkøbing-Skjern	4,3	▼
Tønder	4,4	▲
Vallensbæk	4,4	▼
Frederikshavn	4,4	▲
Svendborg	4,4	▲
Gentofte	4,5	▼
Dragør	4,5	▲
Aalborg	4,5	▲
Ballerup	4,5	▲
Odder	4,5	▼
Thisted	4,5	▼
Syddjurs	4,5	▲
Fredensborg	4,6	▼
Holbæk	4,6	▼
Egedal	4,6	▲
Skanderborg	4,6	▲
Norddjurs	4,7	▼
Furesø	4,7	▲
Lejre	4,7	▼
Middelfart	4,7	▲
Søre	4,7	▼
Greve	4,7	▲
Køge	4,7	▼
Nordfyns	4,7	▲
Samsø	4,7	▲
Jammerbugt	4,7	▼
Varde	4,7	▼
Rebild	4,7	▼
Brønderslev	4,8	▲
Helsingør	4,8	▼
Lynghby-Taarbæk	4,8	▲
Lolland	4,8	▼
Næstved	4,8	▲
Roskilde	4,8	▲
Stevens	4,8	▼
Læsø	4,8	▼
Vordingborg	4,8	▲
Ishøj	4,8	▲
Assens	4,9	▼
Tårnby	4,9	▼
Glostrup	4,9	▲
Horsens	4,9	▼
Hvidovre	4,9	▼
Fredericia	4,9	▼
Rødovre	5,0	▼
Rudersdal	5,0	-
Hilleroed	5,0	▼
Kerteminde	5,0	▲
Ringsted	5,0	▼
Solrød	5,0	▼
Faxe	5,1	▼
Langeland	5,1	▼
Bornholm	5,1	▼
Odsherred	5,1	▲
Guldborgsund	5,1	▲
Herlev	5,2	▼
Halsnæs	5,2	▼
Albertslund	5,3	▼
Fanø	5,5	▲
Morsø	5,6	-
Sønderborg	-	-
Københavns	-	-
Brøndby	-	-
Slagelse	-	-

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Sygefravær målt i andel sygefraværssdage ift. aktive dage (dagværksprincip), 2019, pct.

› DATA

Tabel: FLIS-nøgletallet "Sygefravær i alt, pct." viser sygefraværsprocenten baseret på fraværskategorierne sygefravær (SY) og tilskadekomst (TT). Det samlede antal fraværssdage og det samlede antal aktive dage er beregnet ud fra et dagværksprincip, og tallet inkluderer tjenestemænd, overenskomstansatte og elever. Sygefraværsprocenten er derefter beregnet som antallet af fraværssdage i forhold til antallet af aktive dage.

Figur: FLIS

HVORDAN HAR JERES PERSONALEFORBRUG UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Efter en periode med markant faldende personaleforbrug i kommunerne har der i de senere år været svagt stigende beskæftigelse. Kommunerne tilpasser løbende personaleforbruget i forhold til de lokale behov og prioriteringer, herunder den demografiske udvikling. Digitalisering og ibrugtagning af nye teknologier kan også føre til ændringer i personalet. Det er vigtigt at følge personaleudviklingen, da lønudgiften tegner sig for næsten 70 pct. af kommunens samlede serviceudgifter og dermed er klart den største udgiftspost i budgettet.

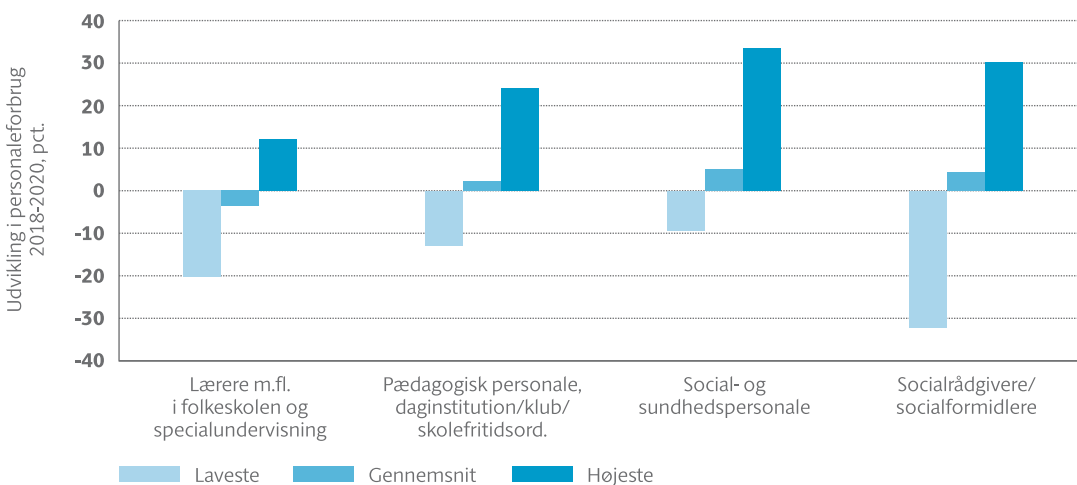
TIL VIDERE DRØFTELSE

I forhold til udviklingen i personaleforbruget kan en række spørgsmål med fordel overvejes:

- › Hvad ligger bag udviklingen i personaleforbruget – både samlet og på sektorområder?
- › Kan personaleforbruget optimeres gennem ændret organisering eller anvendelse af ny teknologi?
- › Stemmer personaleudviklingen overens med efterspørgslen efter de ydelser, der leveres? I hvilken grad er udviklingen fx påvirket af den demografiske udvikling?
- › Er personalesammensætningen den rigtige ift. det politisk besluttede serviceniveau og de økonomiske rammer?

PERSONALEUDVIKLING MED STORE KOMMUNALE FORSKELLE

Kommunerne foretager løbende ændringer i personalet. Fra august 2018 til august 2020 er beskæftigelsen (ordinært ansatte) øget med 3.200 ordinære fuldtidsstillinger. Ser man på de største overenskomstgrupper, er tilgangen især sket inden for pædagogisk personale, pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter, socialrådgivere og socialformidlere samt akademikere. Udviklingen dækker dog over store variationer kommunerne imellem. Som figuren viser, har en kommune fx reduceret antallet af socialrådgivere/-formidlere med ca. 32 pct., mens denne personalegruppe i en anden kommune er øget med ca. 30 pct.

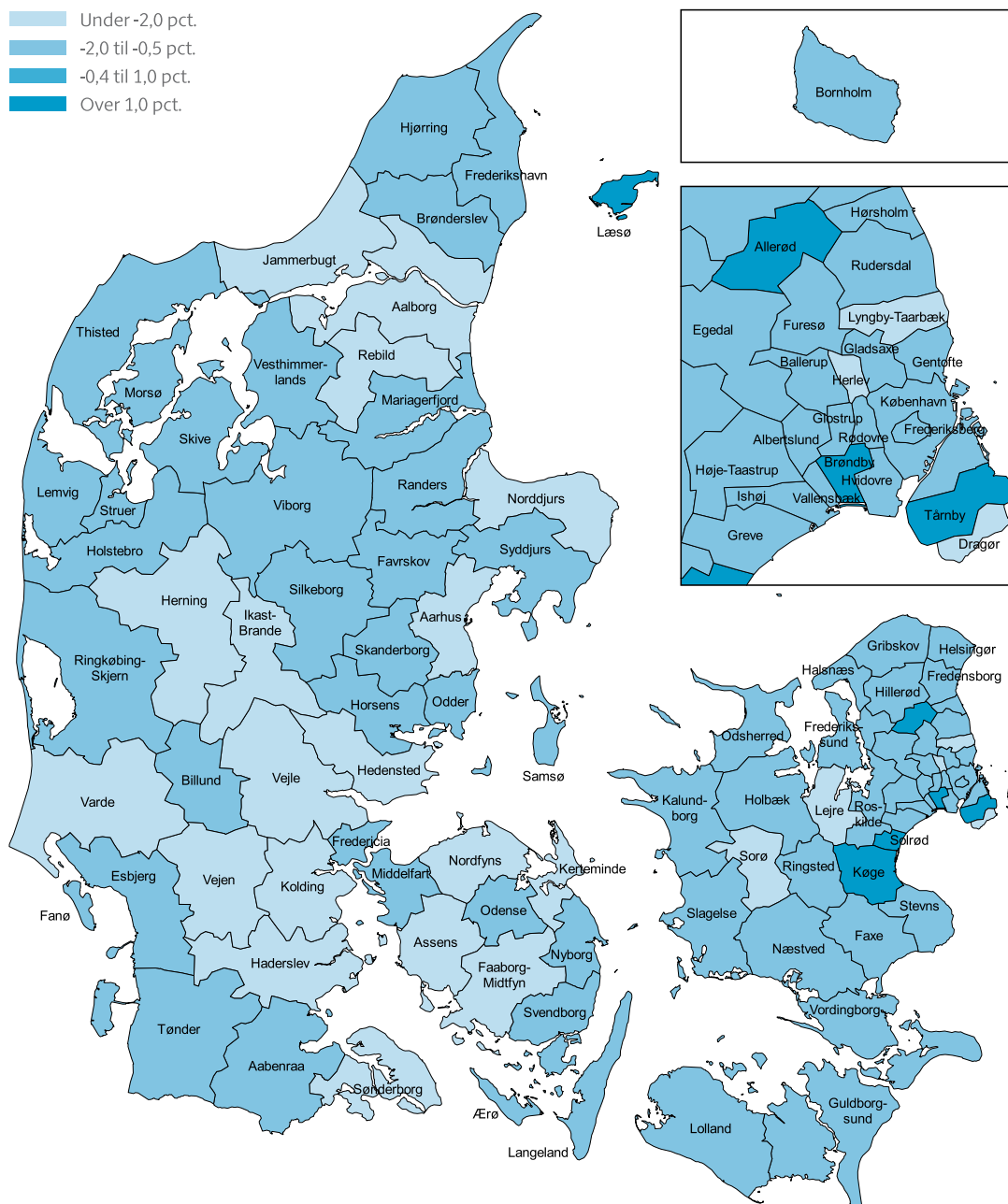

› Udvikling i samlet antal ansatte pr. 1000 indbygger, 2018-2020, pct.

Assens	-11,5	–
Kolding	-6,3	▲
Lyngby-Taarbæk	-6,2	▲
Dragør	-5,9	▲
Norddjurs	-5,8	▼
Lejre	-5,0	▲
Hedensted	-4,9	▲
Ikast-Brande	-4,8	▲
Jammerbugt	-4,7	▲
Haderslev	-4,0	▲
Sønderborg	-3,8	▲
Nordfyns	-3,2	▲
Aalborg	-3,2	▲
Soro	-3,0	▲
Vejen	-2,8	▲
Kerteminde	-2,7	▲
Faaborg-Midtfyn	-2,5	▼
Herlev	-2,3	▲
Herning	-2,2	▼
Aarhus	-2,2	▲
Vejle	-2,2	▲
Varde	-2,1	▼
Rebild	-2,1	▲
Københavns	-1,9	▼
Hjørring	-1,8	▲
Morsø	-1,8	▲
Viborg	-1,7	▲
Syddjurs	-1,7	▲
Svendborg	-1,7	▼
Fano	-1,6	▲
Aabenraa	-1,5	▲
Vesthimmerlands	-1,5	▼
Odense	-1,5	▲
Mariagerfjord	-1,5	▼
Thisted	-1,5	▲
Randers	-1,4	▼
Odsherred	-1,4	▼
Halsnæs	-1,3	▼
Skanderborg	-1,2	▲
Skive	-1,2	–
Kalundborg	-1,1	▲
Albertslund	-1,0	▲
Frederikshavn	-1,0	▼
Glostrup	-1,0	▼
Rudersdal	-0,9	▼
Fredericia	-0,9	▲
Gribskov	-0,8	▲
Greve	-0,7	▼
Helsingør	-0,7	▼
Roskilde	-0,7	–
Guldborgsund	-0,7	▼
Bornholm	-0,7	▲
Gentofte	-0,6	▼
Langeland	-0,5	▲
Faxe	-0,4	▲
Silkeborg	-0,4	▲
Ringkøbing-Skjern	-0,4	–
Tønder	-0,3	▼
Frederiksberg	-0,2	▲
Hilleroed	-0,1	▼
Frederikssund	-0,1	▼
Lemvig	-0,1	▲
Brønderslev	0,0	▲
Esbjerg	0,0	▲
Ballerup	0,1	▲
Middelfart	0,2	▼
Holstebro	0,4	▼
Horsens	0,4	▲
Nyborg	0,4	▼
Favrskov	0,6	▼
Hørsholm	0,6	▼
Odder	0,7	▲
Rødovre	0,7	▼
Høje-Taastrup	1,2	▼
Æro	1,2	▲
Fredensborg	1,3	▼
Furesø	1,4	▼
Vordingborg	1,4	▲
Struer	1,6	▲
Næstved	1,6	▼
Billund	1,9	▼
Ishøj	1,9	▼
Stevns	2,1	▲
Ringsted	2,3	▼
Gladsaxe	3,4	▼
Slagelse	3,6	▼
Lolland	4,0	▲
Egedal	4,1	▼
Holbæk	4,2	▼
Hvidovre	4,3	▼
Samsø	4,6	▼
Vallensbæk	4,8	▼
Køge	5,2	▼
Allerød	5,4	▼
Tårnby	5,7	▼
Brøndby	5,7	▼
Solrød	5,8	▼
Læsø	*47,4	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.
* Udvikling pga. overtagelse af færgedrift.

› **Kort. Udvikling i samlet antal ansatte pr. 1000 indbygger, 2018-2020, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i personaleforbruget baseret på KRL-tal fra august måned 2018 og 2020 og er opgjort som antallet af tjenestemand- og overenskomstansatte omregnet til antal fuldtidsstillinger. Elever, ekstraordinært ansatte og personer i fleksjob indgår således ikke. Indbyggertallet er opgjort pr. 1. august i det pågældende år fra FLIS.

Figur: KRL

HVOR MEGET KONKURRENCEUDSÆTTER I?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Konkurrenceudsættelse af kommunernes serviceopgaver kan være et nyttigt redskab til at fremme både kvalitet, effektivitet og innovation i opgaveløsningen. Langt de fleste kommuner overvejer løbende, hvornår det styringsmæssigt, organisatorisk og økonomisk giver værdi at overlade driften af konkrete serviceopgaver til private leverandører. Det rejser dog samtidig en række dilemmaer og udfordringer, og en lang række lokale forhold spiller ind i vurderingen af potentialet for konkurrenceudsættelse af den konkrete opgave. Konkurrenceudsættelsesgraden måles gennem Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU), der opgøres årligt. IKU måler andelen af opgaver, der udbydes. Den fanger derved ikke alt samarbejde mellem kommuner og private. IKU'en var i 2019 på landsplan 25,1 pct. Det er et fald på 1,8 pct. point ift. 2018.

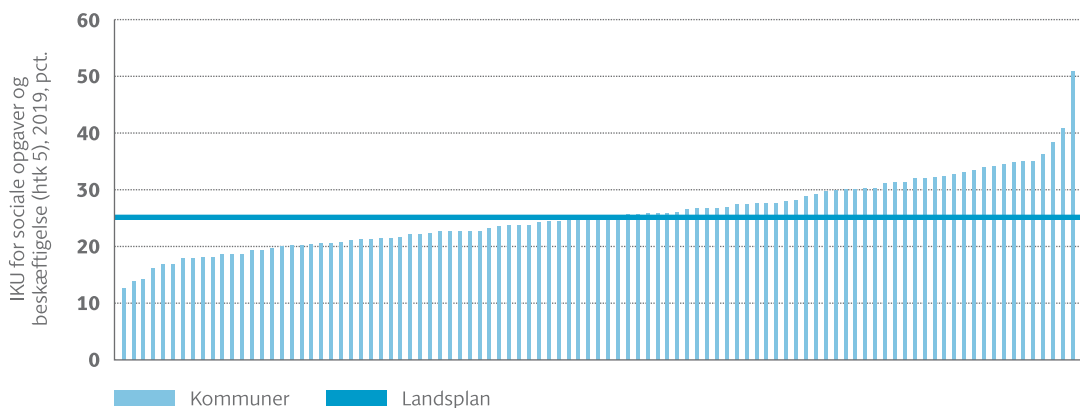
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Der kan være forskellige årsager til at til- eller fravælge udbud af konkrete serviceopgaver. Det vil dog være relevant for kommunen at forholde sig til, hvorvidt opgaver skal udbydes. Derfor bør den enkelte kommune drøfte følgende:

- › I hvilken grad er konkurrenceudsættelse et fokusområde i jeres kommune?
- › Har kommunen taget stilling til den enkelte opgavevaretagelse på hver hovedkonto i forhold til, om kommunen i dag varetager opgaver, som med fordel kan konkurrenceudsættes?
- › I hvilken grad er kommunen i dialog med markedet omkring opgaveløsninger?
- › Hvilke positive/negative erfaringer har I gjort jer med konkurrenceudsættelse i din kommune?

STOR VARIATION I KOMMUNERNES KONKURRENCEUDSÆTTELSE

Hvis IKU fremadrettet for alvor skal hæves, er der behov for at øge konkurrenceudsættelsen på områder, hvor det store forbrug ligger. Det største potentiale findes typisk på sociale opgaver og beskæftigelse (hovedkonto 5), selvom der også er væsentlige hindringer på disse områder. Der er stor variation i kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad på social- og beskæftigelsesområdet, fra 12,6 pct. til 53,3 pct. med et landsgennemsnit på 26,2 pct. Se kommunens IKU på de forskellige områder i KL's IKU-værktøj på www.kl.dk/IKU.

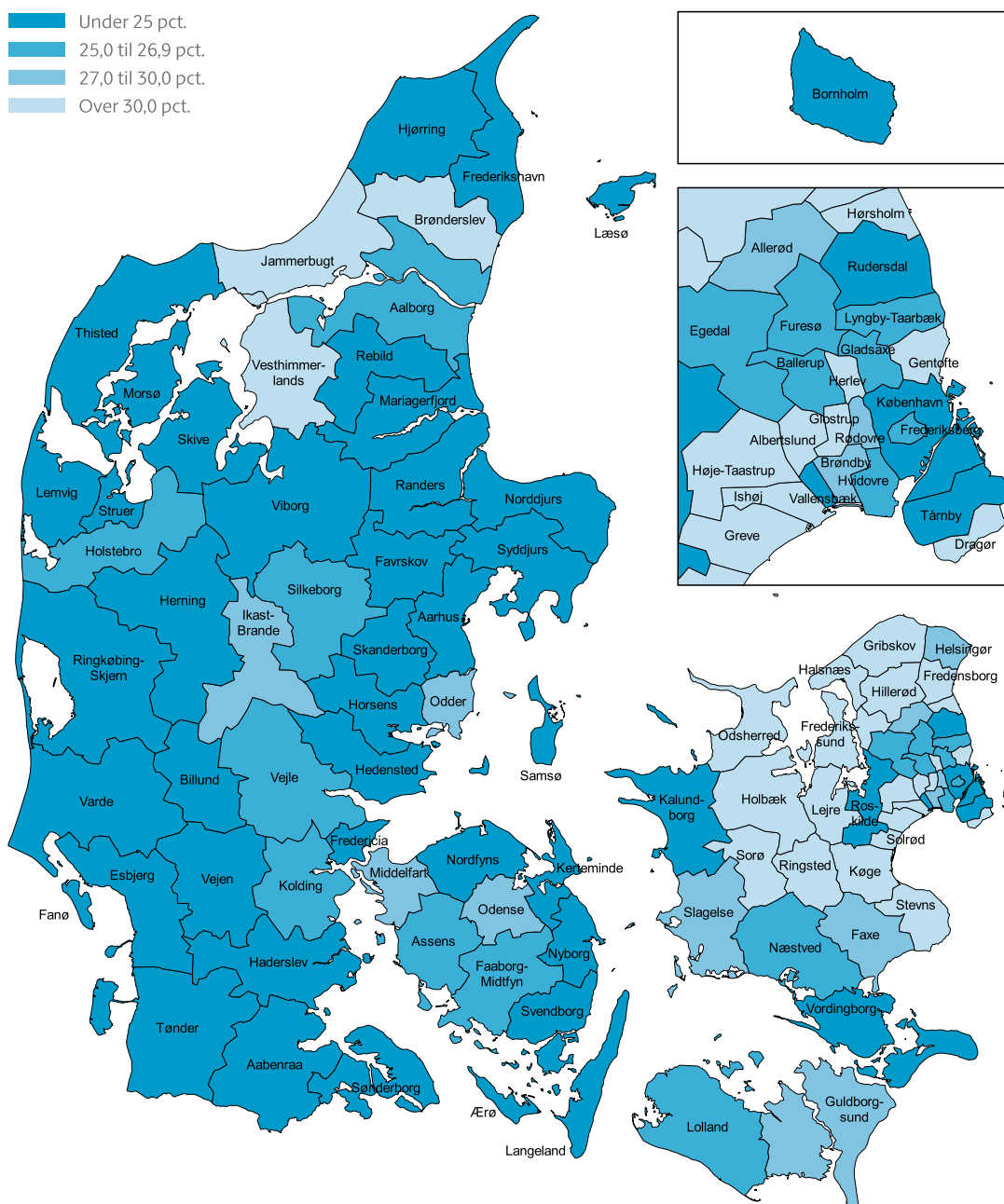

› Kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad (IKU), pct

Jammerbugt	53,3	▲
Gribskov	50,9	▼
Holbæk	40,9	▲
Brønderslev	38,3	▲
Soro	36,2	▲
Ringsted	35,0	▲
Greve	34,9	–
Stevns	34,8	▼
Hørsholm	34,7	▼
Lejre	34,0	▲
Vesthimmerlands	33,8	▲
Glostrup	33,5	▲
Frederikssund	33,2	▲
Solrød	32,6	▼
Odsherred	32,4	▼
Fredensborg	32,2	▲
Dragør	32,0	▲
Herlev	31,9	▲
Albertslund	31,5	▲
Ishøj	31,3	▲
Høje-Taastrup	31,3	▲
Gentofte	30,4	▲
Køge	30,2	▼
Halsnæs	30,2	▲
Hillerød	30,1	▼
Allerød	29,9	▼
Helsingør	29,7	▲
Slagelse	29,4	▼
Middelfart	28,8	▲
Odder	28,1	▼
Brøndby	28,1	▲
Rødovre	27,7	▲
Ikast-Brande	27,6	▲
Faxe	27,5	▲
Odense	27,4	▼
Guldborgsund	27,3	▼
Vejle	26,9	▼
Lolland	26,8	–
Frederiksberg	26,8	▲
Faaborg-Midtfyn	26,7	▼
Lynby-Taarbæk	26,5	▲
Ballerup	26,0	▲
Kolding	25,9	▼
Gleedsaxe	25,9	▼
Silkeborg	25,8	▲
Egedal	25,8	▼
Furesø	25,7	▲
Næstved	25,5	▼
Holstebro	25,4	▼
Assens	25,2	▲
Hvidovre	25,2	▲
Aalborg	25,1	▼
Varde	24,6	▼
Thisted	24,4	▲
Vordingborg	24,3	▼
Hjørring	24,3	▲
Kalundborg	23,8	▼
Struer	23,7	▲
Horsens	23,7	▼
Rudersdal	23,5	▼
Aabenraa	23,2	▼
Frederikshavn	22,8	▲
Ringkøbing-Skjern	22,8	▲
Fredericia	22,7	▲
Morsø	22,7	▼
Billund	22,6	▼
Vallensbæk	22,2	▲
Bornholm	22,1	▲
Mariagerfjord	22,0	▲
Svendborg	21,6	▲
Rebild	21,4	▲
Favrskov	21,4	▼
Københavns	21,3	▲
Kerteminde	21,2	▲
Haderslev	21,1	▼
Tønder	20,8	▼
Roskilde	20,6	▼
Herning	20,6	▼
Esbjerg	20,3	▼
Viborg	20,3	▼
Vejen	20,2	▼
Fano	20,0	▼
Tårnby	19,8	▲
Hedensted	19,3	▼
Sønderborg	19,3	▲
Skanderborg	18,8	▼
Nyborg	18,7	▲
Syddjurs	18,6	▼
Aarhus	18,1	▼
Nordfyns	18,0	▼
Langeland	17,8	▼
Randers	17,8	▼
Norddjurs	16,9	▲
Lemvig	16,7	▼
Samsø	16,1	▲
Skive	14,2	▼
Ærø	13,8	▲
Læsø	12,6	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad (IKU), pct

› DATA

Tabel: Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU) måler i regnskabet summen af de faktisk konkurrenceudsatte udgifter i kommunerne som andel af summen af kommunens faktiske udgifter, der jf. IKU's definition er muligt at konkurrenceudsætte. Der er korrigeret for kommunens egne vundne udbud. Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Figur: KL's IKU-værktøj.

HVOR MANGE FÆLLES FORPLIGTENDE INDKØBSAFTALER TILSLUTTER I JER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Fællesindkøb er en hjørnesteen i kommunernes effektiviseringsindsats. Når kommunerne køber ind sammen, opnår kommunerne de bedste priser, attraktive kontraktvilkår og undgår hver især at bruge ressourcer på at gennemføre selve udbuddet. Ressourcerne kan således prioriteres til andre indkøbsrelaterede og borgernære opgaver. Størstedelen af kommunerne tilslutter sig de fælles forpligtende aftaler, og tilslutningen er stigende ved 2. og 3. genudbud. Kommunernes tilslutning varierer, hvilket bl.a. afspejler, at nogle kommuner har truffet politisk beslutning om som udgangspunkt at tilslutte sig alle aftaler.

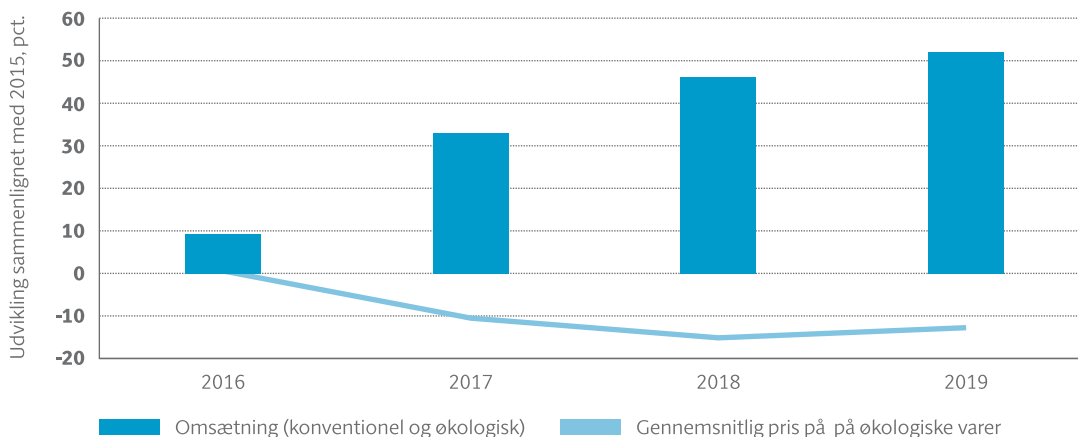
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Når de forpligtende aftaler anvendes, kan det bidrage til at hente effektiviseringsgevinster, sikre attraktive kontraktvilkår og frigøre ressourcer, der kan bruges på andre opgaver, derfor er det vigtigt, at man overvejer følgende:

- › Har kommunen en politisk, strategisk beslutning om tilslutning til de fælles forpligtende aftaler?
- › Hvilke hensyn, fx grønne og sociale, er det vigtigt at forfølge via de fælles forpligtende aftaler?
- › Hvordan skal kommunen hente effektiviseringsgevinster på indkøb fremover?
- › Hvordan sikrer kommunen anvendelse af egne og fælles aftaler i hele organisationen?
- › Udarbejder I systematisk ledelsesinformation på indkøbsområdet, der giver mulighed for opfølgning og drøftelser på tværs af organisationen?

FÆLLES INDKØB KAN DRIVE DEN BÆREDDYGTIGE DAGSORDEN

Når kommunerne går sammen om at købe ind, giver det mulighed for at fremme de dagsordener, der er vigtige for kommunerne. Et eksempel på en dagsorden, hvor kommunerne sammen kan flytte markedet, er den bæredygtige dagsorden. Konkret har efterspørgslen efter økologiske fødevarer været stigende, hvilket også afspejler sig i lavere priser på økologi.

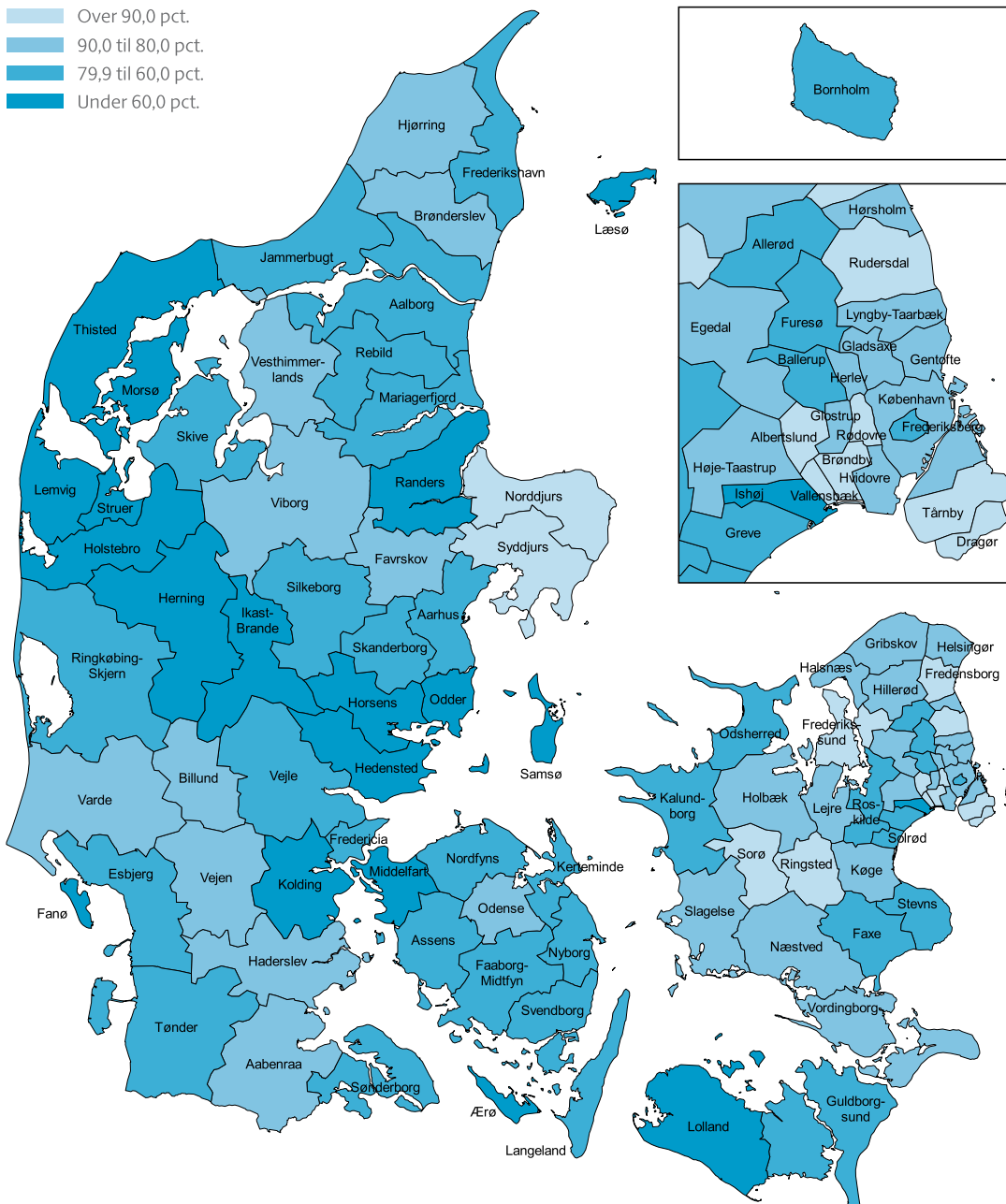

› Andel fælleskommunale forpligtende indkøbsaftaler som kommunen er tilmeldt, 2019, pct.

Rødovre	100,0	–
Vallensbæk	100,0	–
Fredensborg	100,0	–
Albertslund	96,8	–
Tårnby	96,8	–
Rudersdal	96,8	–
Frederikssund	96,8	–
Norddjurs	96,8	–
Dragør	93,5	▲
Brøndby	90,3	▲
Ringsted	90,3	▼
Soro	90,3	▼
Syddjurs	90,3	▲
Gentofte	87,1	▲
Glostrup	87,1	▲
Hvidovre	87,1	▲
Helsingør	87,1	▲
Gribskov	87,1	▲
Slagelse	87,1	▼
Næstved	87,1	▼
Odense	87,1	▲
Vejen	87,1	▲
Favrskov	87,1	▲
Viborg	87,1	▲
Vesthimmerlands	87,1	▲
Københavns	83,9	▲
Gladsaxe	83,9	▲
Herlev	83,9	▲
Hillerød	83,9	▲
Egedal	83,9	▲
Halsnæs	83,9	▲
Lejre	83,9	▼
Vordingborg	83,9	▼
Haderslev	83,9	▲
Billund	83,9	▼
Varde	83,9	▲
Høje-Taastrup	80,6	▼
Lynby-Taarbæk	80,6	▲
Hørsholm	80,6	▲
Køge	80,6	▼
Holbæk	80,6	▼
Aabenraa	80,6	▲
Brønderslev	80,6	▼
Hjørring	80,6	▲
Allerød	77,4	▲
Stevns	77,4	▼
Mariagerfjord	77,4	▼
Greve	74,2	▼
Roskilde	74,2	▼
Bornholm	74,2	▲
Tønder	74,2	▲
Vejle	74,2	▲
Ringkøbing-Skjern	74,2	▲
Frederiksberg	71,0	▲
Ballerup	71,0	▲
Solrød	71,0	▼
Odsherred	71,0	▼
Guldborgsund	71,0	▼
Assens	71,0	▲
Nyborg	71,0	▼
Silkeborg	71,0	▲
Skanderborg	71,0	▼
Rebild	71,0	▲
Furesø	67,7	▲
Faxe	67,7	▲
Kalundborg	67,7	▼
Faaborg-Midtfyn	67,7	▼
Kerteminde	67,7	▼
Langeland	67,7	▼
Jammerbugt	67,7	▲
Aalborg	67,7	▲
Svendborg	64,5	▼
Nordfyns	64,5	▼
Fredericia	64,5	▲
Frederikshavn	64,5	▲
Sønderborg	61,3	▲
Esbjerg	61,3	▲
Aarhus	61,3	▼
Skive	61,3	▲
Ishøj	58,1	▲
Kolding	58,1	▲
Hedensted	58,1	▼
Thisted	58,1	▲
Lolland	54,8	▼
Midelfart	54,8	▲
Horsens	54,8	▼
Randers	54,8	▲
Struer	51,6	▼
Odder	48,4	▼
Læse	45,2	▼
Holstebro	38,7	–
Ikast-Brande	32,3	–
Ærø	25,8	▲
Samso	25,8	–
Lemvig	22,6	▲
Morsø	22,6	▲
Fanø	19,4	▼
Herning	19,4	▼

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Andel fælleskommunale forpligtende indkøbsaftaler som kommunen er tilmeldt, 2019, pct.

› DATA

Tabel: Andelen af indkøbsaftaler, som kommunerne har tilsluttet sig, er opgjort på baggrund af SKI's oversigt over kommunernes tilslutning til de forpligtende aftaler. Opgørelsen omfatter aftaler i drift og er foretaget pr. 30. oktober 2020. SKI.
Figur: SKI.

HVOR MEGET KØBER I IND FOR PR. INDBYGGER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Indkøb er en del af opgaveløsningen på alle fagområder i en kommune. Det gælder, når der købes madrasser til barnevognene i vuggestuen, specialtilpassede proteser, dagbehandling til udsatte børn og meget mere. Det betyder også, at rigtig mange medarbejdere i en kommune gennemfører indkøb hver eneste dag. Der findes ikke et optimalt niveau for en kommunes samlede indkøb pr. indbygger. Flere forhold kan påvirke kommunens indkøb, herunder fx om en opgave løftes eksternt eller internt. Det afgørende er at bryde det samlede indkøb ned i kategorier og se på, om kommunen har et højt forbrug på udvalgte områder, og hvor i organisationen, der købes ind.

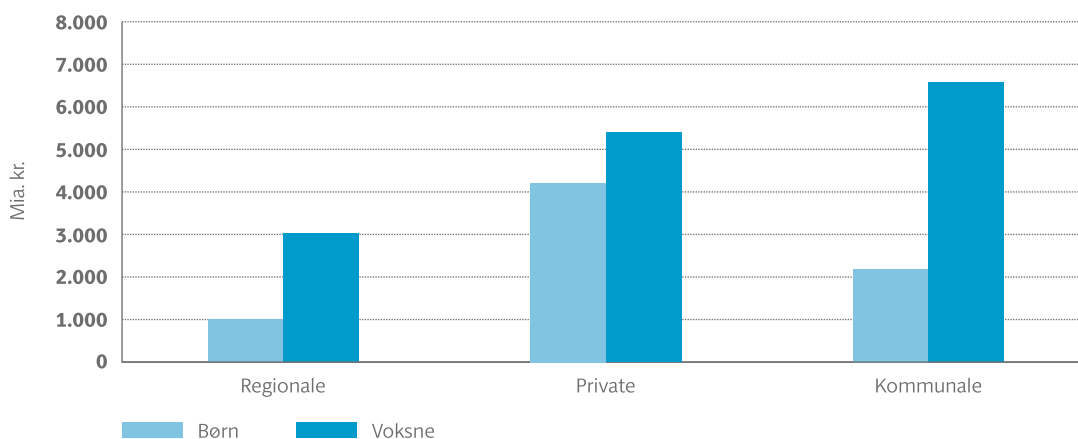
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens samlede forbrugs- og indkøbsmønstre samt prioritering af indsatser, der kan optimere kommunens forbrug. Det kan fx være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Kan kommunen arbejde med at nedbringe indkøbet på relevante indkøbskategorier og aftaledække indkøb, der i dag ikke er aftaledækket?
- Sikrer kommunen, at indkøbsfaglige kompetencer bringes i spil, når der købes ind på velfærdsområderne, så potentialet i at samarbejde på tværs udnyttes til gavn for borgeren?
- Har kommunen overblik over, hvem i organisationen, der varetager indkøbsopgaver? Og bliver medarbejderne klædt på til opgaven?
- Har kommunen ledelsesinformation, der giver mulighed for at drøfte det optimale samarbejde og organisering om de mange indkøbsopgaver?

INDKØB ER EN DEL AF KERNEFORRETNINGEN

Kommunerne køber ydelser tæt på borgeren hos private leverandører hvert år. Af figuren nedenfor fremgår overblik over de udgifter til indsatser på socialområdet, som kommunerne har konteret i deres systemer. Gennem øget samarbejde kan medarbejdere med indkøbsfaglighed og medarbejderne på fagområderne indløse væsentlige potentialer – økonomisk, styrings- og kvalitetsmæssigt – og skabe råderum til velfærd og øget kvalitet i opgaveløsningen. "Indkøb er en del af kerneforretningen" indgår derfor også som ét af tre temaer i den nye fælleskommunale indkøbsstrategi. Flere kommuner har allerede gode erfaringer med at bringe indkøbsfagligheden i spil ifm. fx indgåelse af kontrakter og forhandlinger med leverandørerne på socialområdet.

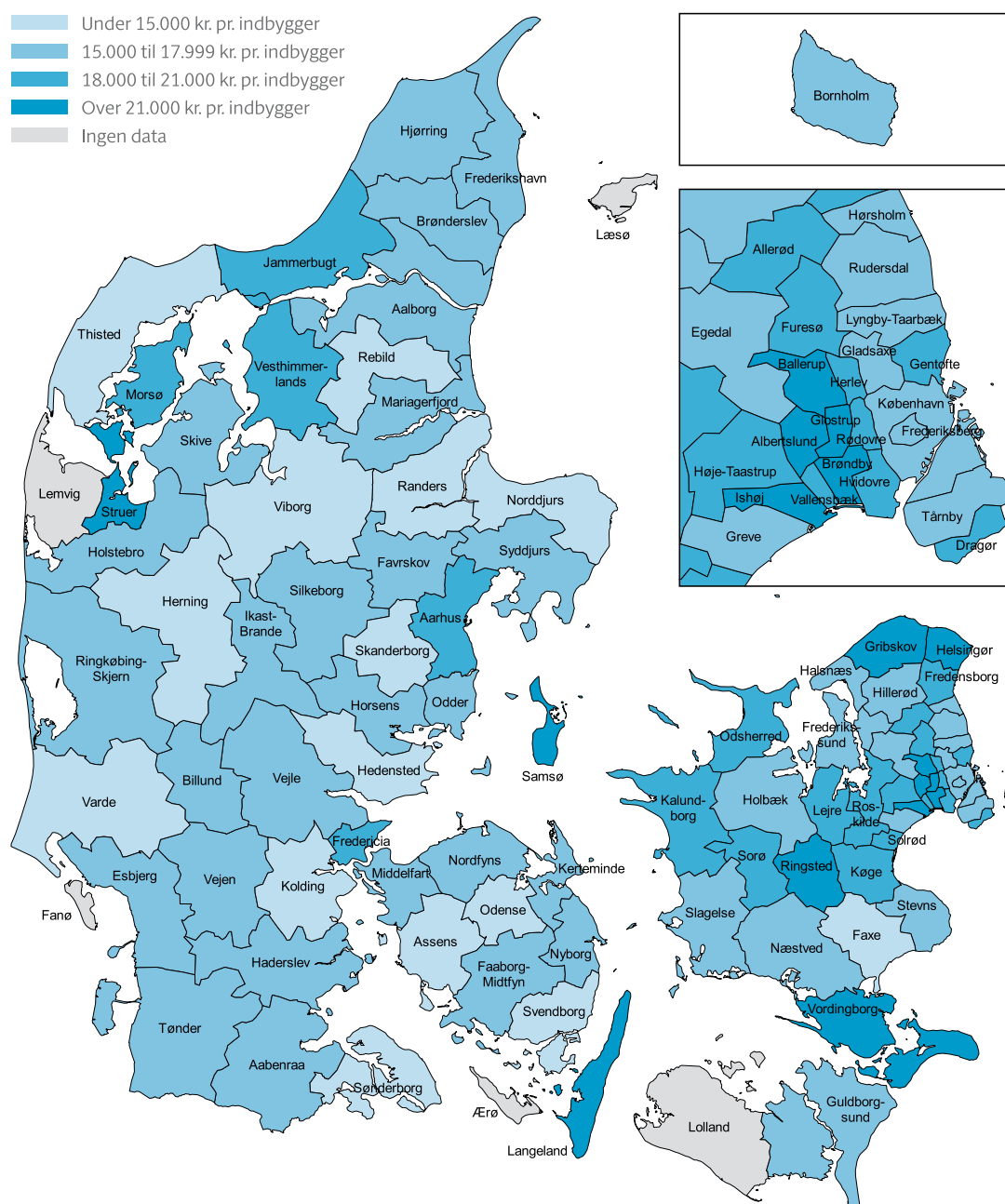

Indkøb pr. 1.000 indbygger, 21-pl, 2019

Randers	11.382	–
Herning	11.943	▲
Svendborg	12.030	▼
Odense	12.441	▼
Thisted	12.794	▲
Assens	12.805	–
Faxe	13.456	▲
Norddjurs	13.643	▼
Skanderborg	14.305	▲
Viborg	14.378	▲
Rebild	14.392	▲
Sønderborg	14.459	▼
Varde	14.792	▲
Kolding	14.838	▲
Hedensted	14.911	▼
Silkeborg	15.137	▲
Ringkøbing-Skjern	15.163	▲
Favrskov	15.183	▲
Nyborg	15.332	▼
Esbjerg	15.377	▲
Skive	15.440	▼
Haderslev	15.537	▲
Aalborg	15.573	▲
Horsens	15.578	▲
Frederiksberg	15.693	▼
Odder	15.797	▲
Frederikshavn	15.945	▼
Faaborg-Midtfyn	15.975	▼
Ikast-Brande	16.010	▼
Kerteminde	16.126	▲
Holstebro	16.162	–
Mariagerfjord	16.266	▲
Bornholm	16.333	▲
Middelfart	16.408	▼
Nordfyns	16.520	▼
Næstved	16.542	▲
Brønderslev	16.620	–
Lyngby-Taarbæk	16.637	–
Aabenraa	16.684	▼
Syddjurs	17.004	▲
Tønder	17.032	▼
Stevns	17.033	▲
Slagelse	17.037	▲
Vejle	17.103	▼
Hørsholm	17.145	▲
Tårnby	17.214	▼
Holbæk	17.370	▼
Hjørring	17.428	▼
Vejen	17.430	▼
Guldborgsund	17.489	▼
Billund	17.502	▲
Københavns	17.516	▼
Rudersdal	17.532	▲
Greve	17.781	▲
Gladsaxe	17.839	▼
Frederikssund	17.853	▼
Egedal	17.854	▲
Halsnæs	17.918	▼
Hillerød	17.937	▼
Jammerbugt	18.024	▲
Fredensborg	18.158	▲
Kalundborg	18.262	▲
Hvidovre	18.361	▼
Sorø	18.457	▲
Løjre	18.736	▲
Herlev	19.335	▼
Solrød	19.586	▲
Aarhus	19.813	▼
Vesthimmerlands	19.821	–
Køge	19.890	▲
Høje-Taastrup	19.982	▼
Roskilde	20.008	▲
Odsherred	20.037	▲
Gentofte	20.138	▲
Vallensbæk	20.148	▼
Rødovre	20.178	▼
Furesø	20.200	▼
Dragør	20.236	▼
Fredericia	20.346	▼
Allerød	20.509	▼
Morsø	20.751	▼
Brøndby	21.215	▲
Glostrup	21.250	▼
Struer	21.322	▼
Langeland	21.434	▼
Ringsted	21.570	▼
Albertslund	21.704	▲
Gribskov	22.929	▼
Helsingør	23.038	▼
Ballerup	23.068	▼
Vordingborg	23.135	▼
Ishøj	27.052	▼
Samsoe	32.880	▼
Lolland	-	-
Ærø	-	-
Fano	-	-
Lemvig	-	-
Læsø	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Indkøb pr. 1.000 indbygger, 21-pl, 2019

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2019. 93 ud af 93 kommuner, der er en del af indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har godkendt at vise udvalgte indkøbsdata. Kommunerne har hver især valideret data, hvilket kan betyde forskelle i datavalideringen. Dette nøgletal er beregnet pba. kommunens samlede køb af varer og tjenesteydelser i 2019, 21-pl. SKI. Figur: FLIS.

HVOR MANGE LEVERANDØRER HAR I PR. 1.000 INDBYGGERE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne løser et hav af forskelligartede opgaver og samarbejder derfor naturligt med mange leverandører fra forskellige brancher. I gennemsnit samarbejder kommunerne med over 3.800 leverandører om året. Der findes ikke et optimalt antal leverandører for en kommune, men hver gang en kommune køber ind hos en leverandør, følger der et ressourcetræk med i form af fakturahåndtering, løbende dialog og kontraktstyring. Dette ressourcetræk kan reduceres, hvis antallet af leverandører nedbringes. Ligesom der kan opnås bedre priser samt kontraktvilkår og leveringsbetingelser, når købet samles hos udvalgte leverandører.

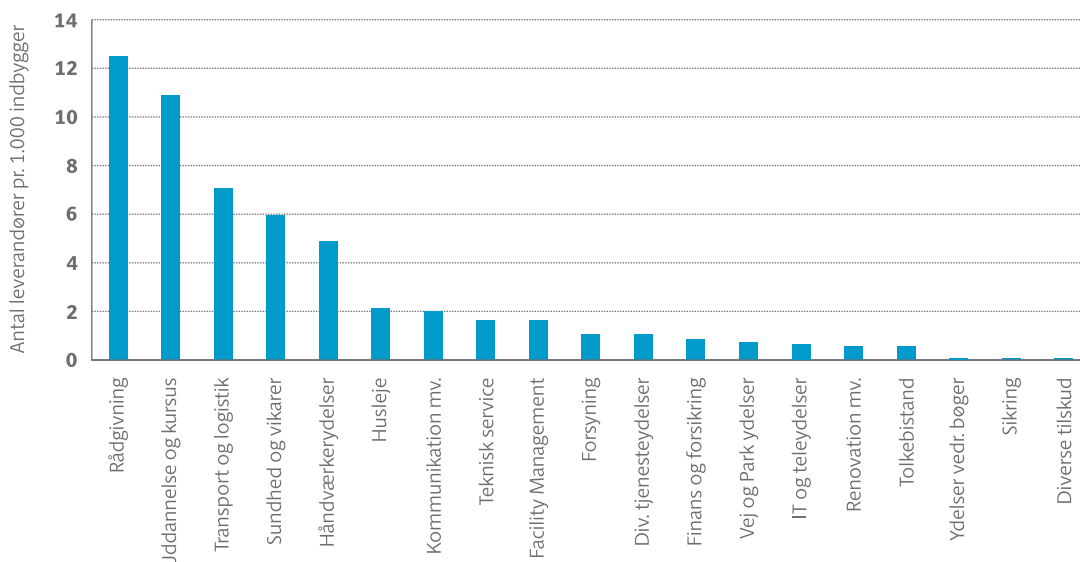
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens samlede strategi for samarbejdet med kommunens leverandører. Det kan fx være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har kommunen et samlet kontraktoverblik på tværs af organisationen?
- Har kommunen en strategi for, hvordan kommunen samarbejder med sine leverandører?
- Kan kommunen med fordel nedbringe antallet af leverandører? Og afregner kommunen den samme leverandør til forskellige priser på tværs af organisationen?
- Samarbejder kommunen med leverandører, hvor kontrakten er indgået på leverandørens kontraktvilkår?
- Har kommunen dialog med leverandørerne om, hvordan de kan bidrage til at sikre bæredygtige indkøb?

ANTALLET AF LEVERANDØRER VARIERER PÅ TVÆRS AF INDKØBSOMRÅDER

Antallet af leverandører, som kommunerne samarbejder med, varierer fra indkøbsområde til indkøbsområde. På områder med stor indkøbsvolumen og mange leverandører er det oplagt at se på kommunens samlede forbrug fordelt på leverandører, og potentialet for at nedbringe antallet af leverandører gennem fx koordinering på tværs af organisationen. I Rudersdal Kommune gik man fx fra at samarbejde med 157 leverandører på beskæftigelsesområdet til at indgå aftale med én leverandør. Det har bl.a. ført til bedre priser og fokus på effekt gennem et strategisk samarbejde.

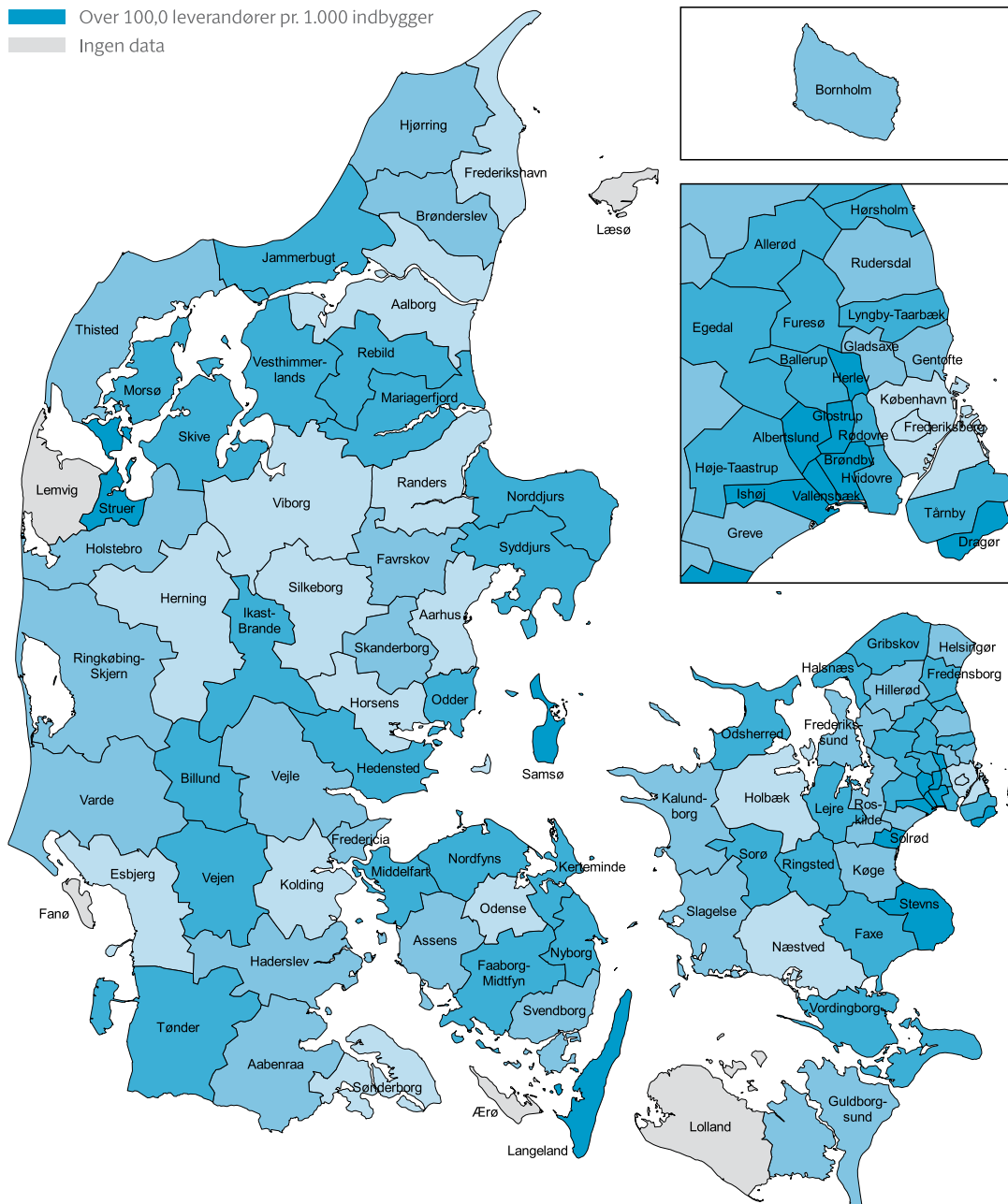
Antal leverandører pr. 1.000 indbygger, 2019

København	24,3	–
Aarhus	31,1	–
Odense	32,7	▼
Aalborg	38,1	–
Esbjerg	44,9	▼
Kolding	48,9	▲
Silkeborg	52,7	▼
Randers	53,0	▼
Frederiksberg	53,5	▼
Næstved	54,5	▼
Viborg	54,8	▼
Herning	55,1	▼
Frederikshavn	56,3	▼
Horsens	57,0	▼
Holbæk	57,6	▼
Sønderborg	59,7	▼
Hjørring	60,9	▲
Svendborg	61,0	▼
Vejle	61,1	▼
Slagelse	63,8	▼
Bornholm	64,1	–
Holstebro	64,4	–
Roskilde	64,5	▼
Guldborgsund	65,0	▼
Haderslev	65,6	▼
Varde	68,8	▼
Aabenraa	69,5	–
Rudersdal	70,2	▲
Assens	70,5	–
Skanderborg	72,1	–
Gentofte	72,1	▼
Ringkøbing-Skjern	72,4	▼
Thisted	72,4	▲
Fredericia	72,4	▼
Favrskov	73,0	▼
Kalundborg	73,1	▲
Gladsaxe	73,4	▼
Brønderslev	73,4	▼
Hillerød	73,6	▼
Frederikssund	73,6	▼
Køge	74,4	▲
Greve	74,5	▼
Helsingør	74,9	▼
Lyngby-Taarbæk	75,2	▼
Gribskov	75,8	▼
Faxe	75,9	▼
Vejen	76,4	▼
Hedensted	76,5	▼
Ikast-Brande	76,6	▼
Faaborg-Midtfyn	77,2	▼
Mariagerfjord	78,8	▲
Jammerbugt	79,1	▲
Høje-Taastrup	79,1	▼
Egedal	79,9	▼
Fredensborg	80,3	▼
Middelfart	80,8	▲
Skive	80,8	▼
Norddjurs	82,1	–
Tårnby	82,4	▼
Syddjurs	82,6	▼
Tønder	82,6	▼
Hvidovre	84,6	▼
Furesø	85,9	–
Vordingborg	85,9	▼
Nordfyns	86,1	▼
Halsnæs	86,6	▼
Nyborg	87,7	▼
Odsherred	88,3	▼
Rebild	89,0	▼
Kerteminde	90,5	▼
Vesthimmerlands	90,9	–
Soro	92,4	▼
Ringsted	92,8	▼
Allerød	93,0	–
Hørsholm	93,4	▲
Ballerup	95,1	▼
Morsø	95,4	▼
Lejre	96,3	▼
Odder	98,0	▼
Billund	98,5	▼
Rødovre	98,6	▼
Stevns	101,9	▼
Struer	106,0	▼
Brøndby	106,2	▼
Herlev	107,3	▼
Solrød	108,0	–
Albertslund	116,0	▼
Dragør	125,5	▼
Vallensbæk	130,2	▼
Langeland	133,3	▼
Glostrup	136,5	▼
Ishøj	138,9	▼
Samso	257,5	▼
Lolland	-	-
Æro	-	-
Fano	-	-
Lemvig	-	-
Læsø	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Antal leverandører pr. 1.000 indbygger, 2019

- Under 60,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- 60,0 til 74,9 leverandører pr. 1.000 indbygger
- 75,0 til 100,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- Over 100,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- Ingen data

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2019. 93 ud af 93 kommuner, der indgår i indkøbsdata-samarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Det unikke antal leverandører af varer og tjenesteydelser i 2019 for hver kommune er holdt op imod indbyggertallet. SKI.

Figur: SKI.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES FAKTURAER HAR EN VÆRDI PÅ UNDER 250 KR.?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Hver gang en medarbejder - centralt eller decentralt - i en kommune køber ind, er der omkostninger forbundet med selve indkøbet og den efterfølgende fakturahåndtering. Det er afgørende at begrænse de ressourcer, der bruges på indkøb, så ressourcerne kan blive brugt på kerneopgaverne. I gennemsnit er 23,6 pct. af kommunernes fakturaer på under 250 kr. Når der i en kommune foretages mange små indkøb, går der unødigt meget tid med at bestille varer og betale fakturaer. Omkostningerne forbundet med små indkøb, kan ofte overstige det beløb, der er købt ind for. Jo færre små indkøb, der gennemføres, jo mere begrænses unødigt tidsforbrug på indkøbsopgaven.

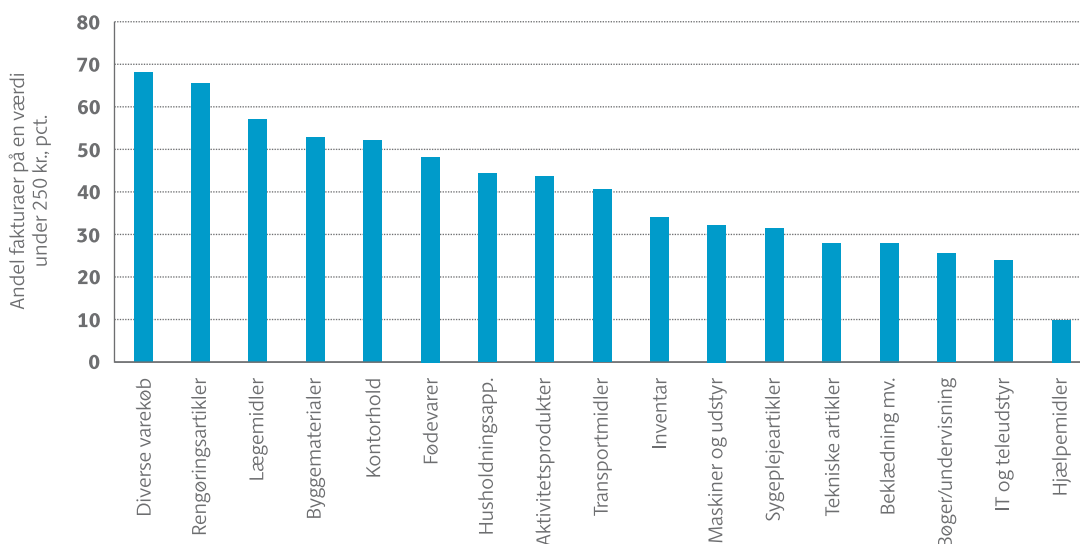
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens effektiviseringsindsats på indkøbsområdet og prioritering af indsats målrettet de medarbejdere, der køber ind decentralt. Det kan fx være relevant at drøfte følgende:

- › Har kommunen overblik over, hvor i organisationen der foretages mange små indkøb?
- › Hvordan kan kommunen nedbringe antallet af små fakturaer?
- › Er der behov for dialog med fagkontorer/institutioner om antallet af små indkøb og evt. hyppige leverancer?
- › Har kommunen fokus på, hvordan færre, små indkøb og færre ugentlige leverancer kan bidrage både til den økonomiske og den grønne bundlinje?
- › Har kommunen en strategi for, hvordan der sikres en professionel indkøbsadfærd i hele organisationen?

DET ER GODT FOR ØKONOMIEN OG MILJØET AT KØBE STØRRE IND

På nogle vareindkøbsområder foretages rigtig mange små indkøb. Det kan både være et udtryk for, at der er tale om vareområder, hvor der ofte købes ind, men også at indkøbet bliver foretaget af mange forskellige medarbejdere, som ikke nødvendigvis har øje for at koordinere deres indkøb. Der er store procesbesparelser forbundet med at gennemføre få, større bestillinger fremfor mange små. Samtidig betyder færre og større ordre, at der kører færre biler på vejene, og at der bruges mindre emballage.

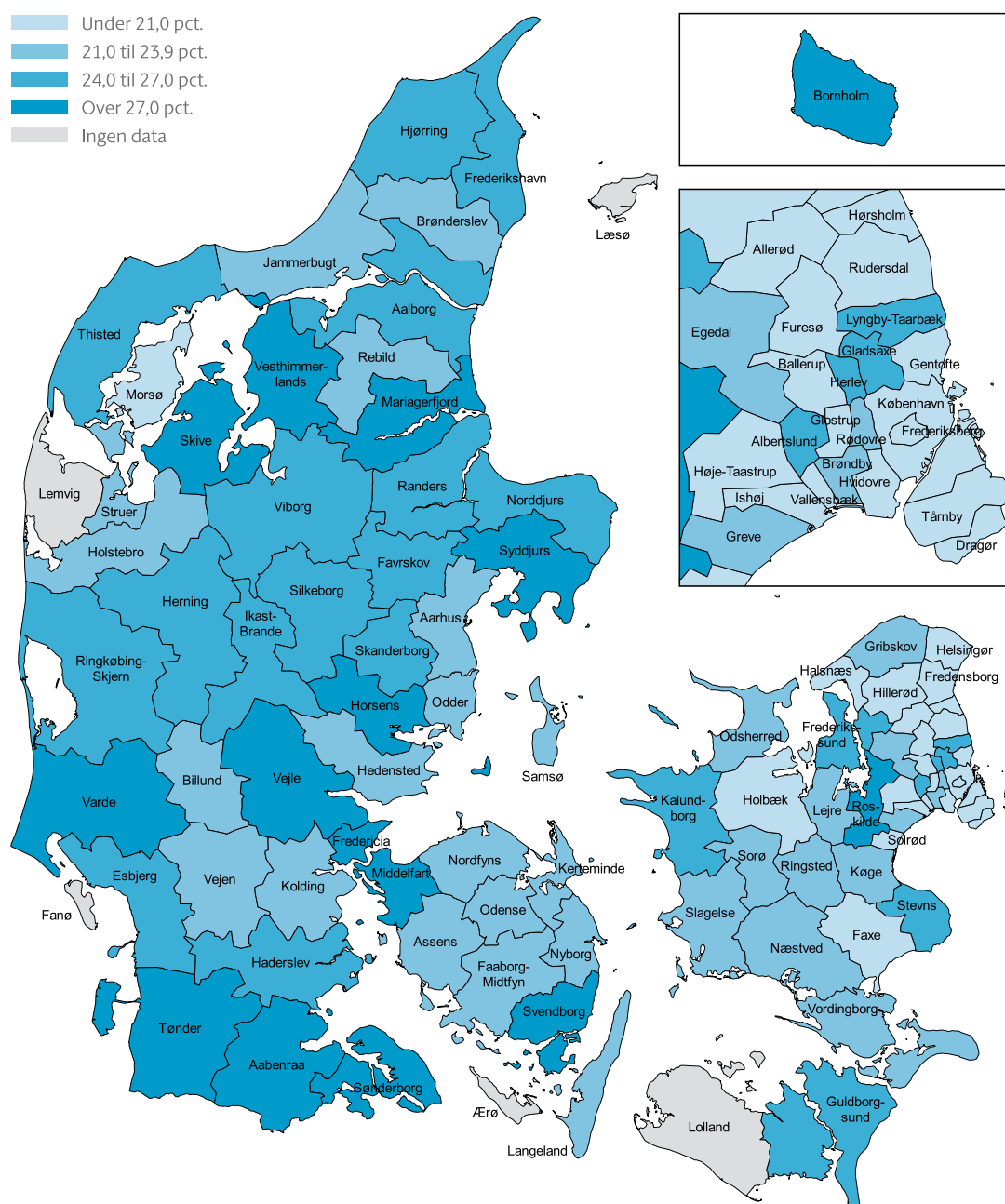

› Andel indkøb under 250 kr., 2019, pct

Tårnby	16,2	▲
Solrød	16,3	▲
Furesø	16,4	▼
Rudersdal	16,4	▲
Morsø	17,1	▲
Vallensbæk	17,2	▲
Hillerød	17,4	▼
Dragør	17,9	▲
Fredensborg	18,0	▼
Holbæk	18,2	▲
Ballerup	18,3	▲
Gentofte	18,3	▼
Halsnæs	18,5	▼
Hørsholm	18,6	▼
Glostrup	18,7	▲
Københavns	18,8	▲
Allerød	18,8	▼
Frederiksberg	19,1	▼
Helsingør	19,2	▼
Ishøj	19,2	▼
Hvidovre	19,6	▼
Høje-Taastrup	20,8	▲
Faxe	20,9	▲
Billund	21,0	▲
Faaborg-Midtfyn	21,1	▲
Struer	21,1	▼
Odsherred	21,2	▼
Kerteminde	21,2	▲
Odder	21,7	▲
Gribskov	21,8	▼
Nordfyns	22,1	▲
Aarhus	22,1	▲
Rebild	22,2	▲
Næstved	22,2	▼
Lejre	22,4	▼
Vordingborg	22,4	▲
Jammerbugt	22,4	▲
Rødovre	22,5	▼
Samsø	22,6	▼
Greve	22,7	▼
Slagelse	22,9	▲
Kolding	23,0	▼
Egedal	23,0	▼
Brøndby	23,1	▼
Hedensted	23,1	▲
Vejen	23,1	▲
Køge	23,2	▼
Sorø	23,3	▼
Assens	23,3	▲
Ringsted	23,5	▲
Brønderslev	23,6	▼
Nyborg	23,7	▲
Odense	23,7	▼
Holstebro	23,8	▲
Langeland	23,9	▲
Skanderborg	24,1	▼
Gladsaxe	24,2	▼
Frederikssund	24,4	▲
Lyngby-Taarbæk	24,6	▼
Haderslev	24,6	▼
Albertslund	24,7	▼
Favrskov	24,9	▼
Esbjerg	25,1	▲
Viborg	25,1	▲
Guldborgsund	25,5	▼
Frederikshavn	25,6	▲
Ringkøbing-Skjern	25,7	▲
Hjørring	25,7	▼
Herning	25,8	▲
Kalundborg	25,8	▼
Randers	26,0	▼
Ikast-Brande	26,4	▲
Stevns	26,5	▼
Thisted	26,5	▲
Herlev	26,7	▲
Aalborg	26,8	▲
Norddjurs	26,9	▲
Silkeborg	27,0	▼
Middelfart	27,1	▼
Roskilde	27,2	▼
Syddjurs	27,5	▲
Vejle	27,5	▼
Horsens	27,6	▼
Aabenrå	27,7	▲
Skive	27,9	▲
Svendborg	28,1	▲
Fredericia	28,2	▼
Sønderborg	29,1	▼
Mariagerfjord	29,3	▼
Bornholm	30,5	▼
Vesthimmerlands	30,7	▲
Varde	32,3	▼
Tønder	36,2	▼
Lolland	0,0	▲
Ærø	0,0	▲
Fano	0,0	▲
Lemvig	0,0	▲
Læsø	0,0	▲

▲ ▼ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Andel indkøb under 250 kr., 2019, pct

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2019. 93 ud af 93 kommuner, der indgår i indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Nøgletallet opgør andelen af kommunens fakturaer for køb af varer og tjenesteydelser i 2019 med en værdi på under 250 kr. holdt op imod det samlede antal fakturaer i 2019. SKI. Figur: SKI.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES INDKØB ER E-HANDLET?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

E-handel er et vigtigt værktøj til at minimere ressourceforbruget forbundet med indkøb og betaling, så der kan frigives tid til kerneopgaven. Derfor er det en målsætning i den nye fælleskommunale indkøbsstrategi, at kommunerne løbende udvider e-handel til flere indkøbsområder og øger andelen af produkter, der indkøbes via kommunens e-handelssystem. Som det ses af tabellen og på kortet, varierer kommunernes e-handelsgrad. Det skyldes bl.a., at kommunerne har implementeret e-handel på forskellige tidspunkter, men kan også være et udtryk for den enkelte kommunes implementeringsindsats.

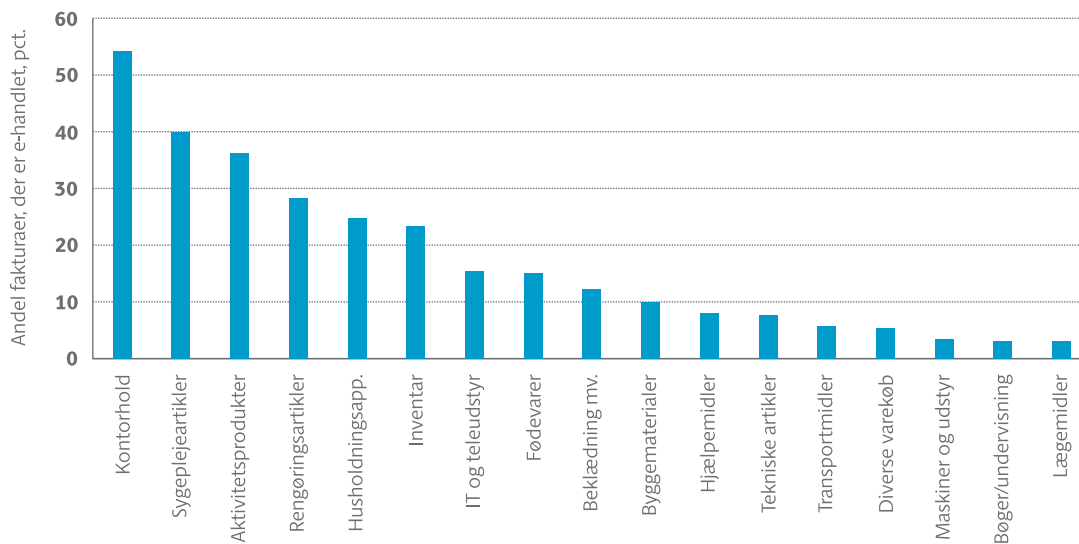
› TIL VIDERE DRØFTELSE

E-handel bidrager til at optimere indkøbsprocesserne, derfor er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen et e-handelssystem, der anvendes til at hente de store procesbesparelser ved e-handel?
- › Har kommunen overblik over e-handelsgraden på tværs af organisationen og bliver der fulgt op herpå?
- › Er alle relevante medarbejdere klædt på til at e-handle? Og kommunikerer kommunen tydeligt om, hvilke procesbesparelser der er forbundet med at e-handle?
- › E-handler kommunen alle relevante indkøbskategorier? Og hvordan kan kommunen arbejde med at understøtte e-handel af tjenesteydelser?
- › Har kommunen fokus på, hvordan e-handelssystemet kan understøtte færre og større indkøb til gavn for både den økonomiske og den grønne bundlinje?

STOR VARIATION E-HANDEL PÅ TVÆRS AF VAREKATEGORIER

Nedenfor ses den samlede e-handelsgrad for 24 overordnede typer af varekøb. Det fremgår, at der er stor forskel på, hvilke varer kommunerne e-handler. Det hænger bl.a. sammen med, at det ikke er muligt at e-handle alle varer. Der er procesbesparelser forbundet med e-handel, derfor er det afgørende at have fokus på at øge e-handelen, hvor det er muligt og udbrede e-handel til nye områder. Hjørring Kommune opgør fx i 2020, at procesomkostningerne forbundet med at bestille varer og håndtere fakturaer udgør 326 kr., når der handles i butik, 130. kr. når der købes ind via webshop/telefon/mail og 68 kr., når købet e-handles.

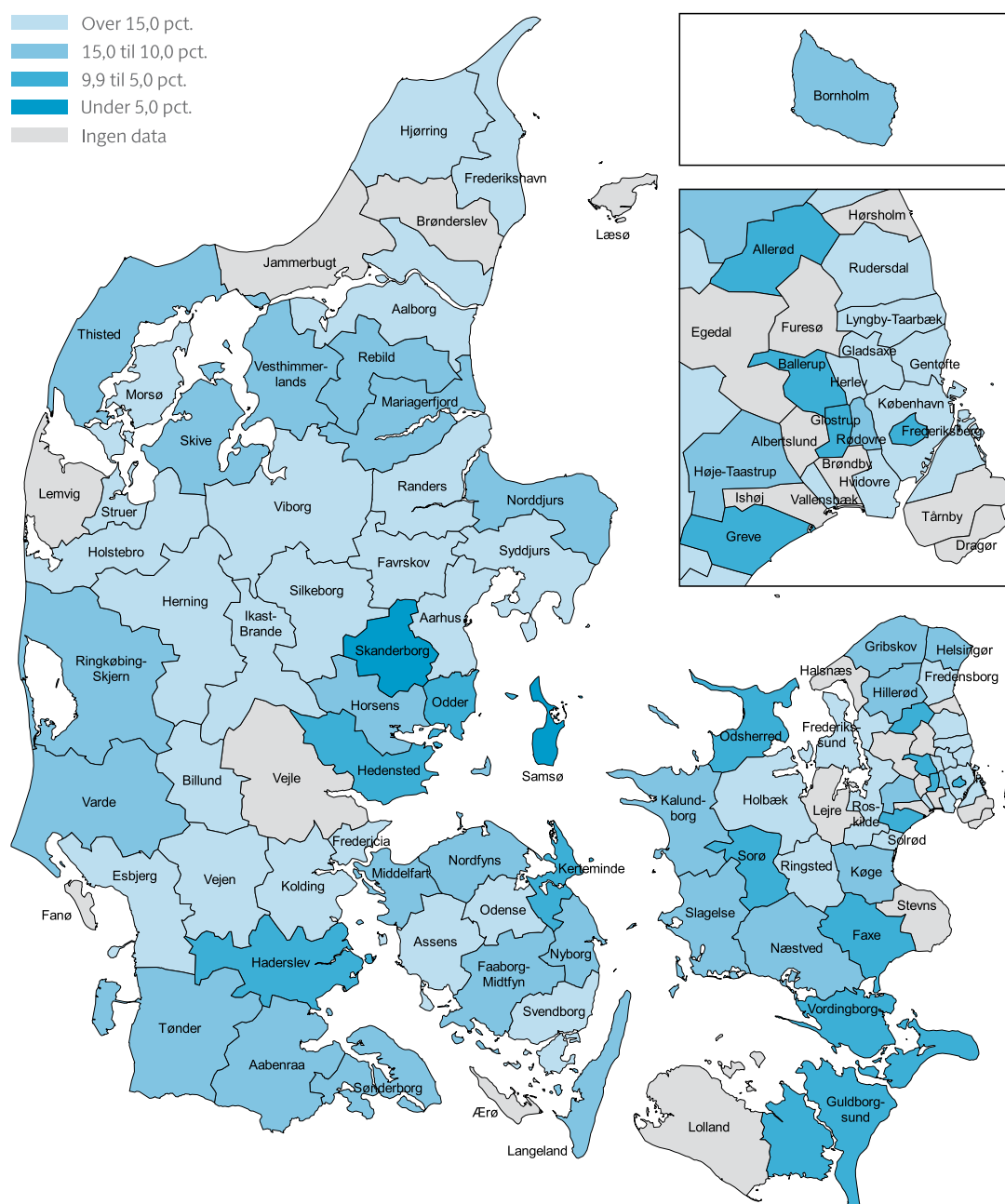

› Andel e-handel af samlet indkøb, 2019, pct

København	38,5	▲
Randers	31,8	▲
Silkeborg	31,0	▲
Fredericia	29,4	▼
Vejen	28,1	▲
Holbæk	26,8	▼
Herning	26,5	–
Aarhus	25,8	–
Vallensbæk	25,8	▲
Gladsaxe	23,6	▲
Ikast-Brande	22,3	▼
Hvidovre	22,0	▲
Roskilde	21,9	▲
Rudersdal	20,4	▲
Frederikssund	20,0	▼
Billund	19,4	▲
Hjørring	19,2	▼
Ringsted	18,8	▲
Odense	18,5	▼
Lynby-Taarbæk	18,5	▲
Fredensborg	18,2	▲
Gentofte	18,0	▼
Svendborg	17,7	▼
Herlev	17,6	▲
Solrød	17,5	▲
Esbjerg	17,4	▼
Aalborg	16,9	▼
Frederikshavn	16,8	▲
Morsø	16,8	▲
Kolding	16,6	▼
Holstebro	16,3	▲
Assens	16,0	▲
Viborg	15,6	▼
Favrskov	15,4	▲
Struer	15,3	▼
Syddjurs	15,2	▼
Nordfyns	14,6	▼
Rebild	14,2	▼
Skive	14,1	▼
Mariagerfjord	14,1	▼
Rødovre	13,8	▲
Aabenraa	13,6	▲
Tønder	13,5	▲
Køge	13,3	▼
Thisted	13,3	▼
Næstved	12,7	▼
Varde	12,5	▼
Slagelse	12,5	▲
Faaborg-Midtfyn	12,4	▼
Langeland	12,2	▼
Bornholm	12,1	▼
Middelfart	12,0	▼
Sønderborg	11,4	▼
Horsens	11,3	▲
Norddjurs	11,1	▲
Gribskov	11,1	▼
Høje-Taastrup	11,0	▲
Kalundborg	11,0	▼
Nyborg	10,9	▼
Vesthimmerlands	10,7	▼
Ringkøbing-Skjern	10,6	▼
Hilleroed	10,3	▼
Helsingør	10,1	▼
Allerød	10,0	▼
Haderslev	9,9	▼
Ballerup	9,5	▲
Kerteminde	9,5	▲
Glostrup	9,2	▼
Hedensted	9,2	▼
Ods herred	9,2	▼
Odder	8,9	▼
Soro	8,1	▼
Guldborgsund	6,4	▼
Faxe	5,9	▼
Greve	5,8	▼
Frederiksberg	5,4	▼
Vordingborg	5,2	▼
Samso	4,5	▼
Skanderborg	2,7	▼
Brøndby	-	-
Dragør	-	-
Albertslund	-	-
Ishøj	-	-
Tårnby	-	-
Furesø	-	-
Hørsholm	-	-
Egedal	-	-
Halsnæs	-	-
Stevns	-	-
Lejre	-	-
Lolland	-	-
Æro	-	-
Fanø	-	-
Veje	-	-
Lemvig	-	-
Brønderslev	-	-
Læsø	-	-
Jammerbugt	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Andel e-handel af samlet indkøb, 2019, pct

› DATA

Tabel: 93 ud af 93 kommuner, der indgår i indkøbsdatasamarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Det er kun muligt at opgøre e-handel for 79 af de 93 kommuner. Nøgletallet opgør andelen af e-handlede vareindkøb målt i antal fakturaer ift. det samlede varekøb målt i antal fakturaer i 2019. SKI.
Figur: SKI.